

3 Aruba

Onbeantwoorde
Statenvragen: ‘Kabinet
toont geen respect’

8 Economie

British Airways
verwacht 10.000 banen
te moeten schrappen

10 Wereld

Kritisch rapport VS
Boeing en toezichthouder
na crashes

12 Sport

AZ moet internationale
ambities
in Europa League
waarmaken

Serlimar gaat toch afval exporteren

ORANJESTAD — Serlimar overweegt alsnog afval te gaan exporteren. Daarover zijn inmiddels intentieafspraken gemaakt met afvalbeheerder EcoGas. Directeur Anko Koopmans en bewindvoerder Geert Rep van het in nood verkerende afvalbedrijf, dat twee weken terug definitieve surseance van betaling kreeg, verwachten dat de export van afval uiteindelijk goedkoper is dan verwerking op eigen bodem.

door onze verslaggever
Jan Jager

Een voorstel van EcoGas om afval te exporteren werd vorig jaar nog afgewezen door voormalig Infrastructuur-minister Otmar Oduber. Die verklaarde niet te willen dat het afvalprobleem naar een ander land zou worden geëxporteerd. EcoGas en zusterbedrijf EcoTech hadden een MoU getekend met een Colombiaanse afnemer van zogenaamde RDF-bales, die nu als tussenoplossing bij stortplaats Ser'i Tijshi door EcoGas begraven worden. In Colombia zouden de bales als brandstof dienen voor een cementfabriek.

Oduber wilde dat het afval op Aruba zelf verbrand zou worden, waarna de afvaldump Parkietenbos – een verkiesingsbelofte – definitief gesloten kon worden. Maar de aanbesteding voor de daarvoor benodigde incinerator (niet te verwarren met de kleine incinerator voor de verbranding van onder meer rioolslib) is mislukt. Critici claimen dat Aruba te weinig afval heeft om afvalverbranding op het eiland rendabel te maken, waar-

door een exploitant geld toe zou moeten krijgen om de installatie draaiende te houden. Export zou daarentegen geen permanente oplossing bieden. Tijdens een Statendebat in oktober verweet minister Oduber EcoGas dat het geen export voor tien jaar kon garanderen. Volgens de minister zou vuilophaalbedrijf EcoTech de afvalverwerking weer in de schoot van het Land werpen op het moment dat export niet meer mogelijk zou zijn en er geen winst meer gemaakt kan worden.

“We hebben het nu weer teruggebracht omdat dit een beleid is dat de minister voorstaat”, verklaart Serlimar-directeur Anko Koopmans desgevraagd aan de *Amigoe*. “Het deels in de grond begraven van afval is toch het probleem verschuiven naar de toekomst. Afval verteert niet en zal in de grond blijven zitten.” Verder benadrukt hij dat Aruba een klein eiland is. “Je hebt natuurlijk veel gaten die je kunt vullen maar dat zal niet de bedoeling zijn dus kijken we naar de optie van export. Dit zal op korte termijn moeten gebeuren.” Export van RDF-bales als

brandstof hoort volgens Koopmans bij een circulaire economie. “Het zal duurzaam moeten zijn, volgens de regels tussen beide landen en we verwachten dat het goedkoper zal worden. We hebben daar nog geen uitsluit over. Wij zijn nu samen met EcoGas aan het uitzoeken hoe we dit op zo'n voordelig mogelijke manier kunnen doen voor het volk van Aruba en voor Aruba in het algemeen.”

Externe deskundige

De keuze om de export-optie weer van stal te halen is mede ingegeven door bewindvoerder Rep (advocatenkantoor Rep De Cuba), die sinds het gerecht op dinsdag 19 mei voorlopige surseance van betaling aan Serlimar verleende (wat de rechter-commissaris daarna omzette in een definitieve surseance die geldt tot 2 februari 2022), in- en uitgaande rekeningen controleert. “De aanbevelingen van EcoGas zijn destijds door de minister genegeerd. Ik heb mij niet willen laten leiden door het verhaal van EcoGas en verder onderzoek gedaan naar de voor dit moment voordeligste manieren van afvalverwerking. De optie van export uit de aanbidding van EcoGas heb ik laten dubbelchecken. Uit de inventarisatie kwam de mogelijkheid van export eigenlijk als meest duurzame optie naar voren. Een onafhankelijke deskundige heeft dat bevestigd.”

Foto: Archiefphoto

Het begraven van de envirobales bij Ser'i Tijshi.

“Het in de grond plaatsen van RDF-bales was een intermediaire oplossing van de plannen en het beleid van Oduber, herhaalt Koopmans. “Toen de grote incinerator wegviel is dit blijven bestaan en zal als er geen andere

oplossing voor handen is, zo doorgaan. Vanuit de wens die geuit is door de minister en ook de bewindvoerder en deskundigen, waar Serlimar achter staat, is het vanwege de bovenstaande redenen een goede optie. Misschien zijn er

andere opties in de toekomst en dan zullen we die als een businesscase onderzoeken. Hierbij moeten randvoorwaarden telkens duidelijk zijn en kunnen misschien veranderen door nieuw beleid. Het moet milieuverant-

woordelijk zijn, geen liability voor Aruba vormen, circulair, duurzaam en de kosten moeten zo laag mogelijk blijven. Het gedeelte van bales begraven zal een terugvaloptie zijn in de richting die gekozen zal worden”, aldus Koopmans.

13 arrestaties na brand bij vluchtelingenkamp Samos

SAMOS — De Griekse politie heeft op het eiland Samos dertien mensen gearresteerd vanwege een brand die gisteren woedde bij een vluchtelingenkamp. “We onderzoeken de mogelijke betrokkenheid van de verdachten bij het incident”, meldt een bron binnen de politie aan persbureau AFP. Hij liet zich niet uit over de identiteit van de verdachten.

De brand woedde in het bos, maar vormde volgens de brandweer geen bedreiging voor het nabijgelegen kamp. Het kamp kan officieel 650 mensen opvangen, maar net als in het vorige week afgebrande kamp Moria op het eiland Lesbos verblijven er veel meer mensen. Het zijn er volgens de autoriteiten ongeveer 4600. De branden daar werden vermoedelijk aangestoken door bewoners, uit onvrede over de

mensonwaardige omstandigheden en ingestelde quarantainemaatregelen vanwege een uitbraak van het coronavirus. In het kamp op Samos zijn gisteren twee mensen positief getest op het virus. In Moria verbleven ruim 12.000 mensen toen vorige week brand uitbrak. Zij zitten sindsdien zonder onderdak. De brand zorgt voor doorlopende onrust op het eiland. Duizenden migranten willen niet naar een nieuw kamp, maar eisen dat ze Lesbos mogen verruilen voor het vasteland. “We hebben ze geïnformeerd dat ze naar het kamp moeten komen, maar ze weigeren”, zei een bron binnen de Griekse politie eerder deze week. Naar een tijdelijk kamp in het gebied Kara Tepe met 5000 beschikbare bedden zijn volgens een regeringsfunctionaris tot nu toe slechts ongeveer 1000 mensen verhuisd. Op de Griekse eilanden zitten in totaal momenteel zo'n 30.000 migranten vast.

Vietnam evacueert ruim half miljoen mensen door orkaan

HANOI — Vietnam heeft de evacuatie van meer dan 500.000 mensen in provincies langs de kustlijn van het land bevolen nu de tropische storm Noul nadert.

Noul beweegt langzaam over de Zuid-Chinese Zee op ongeveer 600 kilometer ten oosten van de Vietnamese kustlijn. De storm zal naar verwachting heviger worden naarmate die dichterbij land komt. Waarschijnlijk zal Noul vrijdag het land bereiken, met windsnelheden tot 130 kilometer per uur. De autoriteiten verwachten overstromingen en aardverschuivingen in de centrale provincies, waar zich populaire toeristische

spots bevinden zoals Hoi An, Hue en Da Nang. Volgens berichten in lokale media gaat het Vietnamese ministerie van Defensie meer dan 300.000 militairen, politieagenten en burgervrijwilligers mobiliseren om de evacuatie in goede banen te leiden.

De kuststad Da Nang begint nog maar net weer open te gaan na de tweede golf van coronabesmettingen in het land. Er gold ruim een maand lang reisverbod in het land. In 2019 kwamen 133 mensen om het leven in Vietnam als gevolg van natuurrampen, waaronder stormen, overstromingen en aardverschuivingen.

Barbados zegt koningin Elizabeth de wacht aan

Foto: Shutterstock

BRIDGETOWN — Barbados gaat volgend jaar de monarchie vervangen door een republiek. Dat maakte Dame Sandra Mason, de gouverneur-generaal van de Caribische eilandstaat, bekend namens de regering van premier Mia Mottley aangekondigd. Koningin Elizabeth verliest dan een van haar 'realms'.

Het is nog onduidelijk of het plan echt doorgaat. Barbados heeft al een paar keer gezegd de Queen te zullen afzaken. In 2015 bijvoorbeeld werd een volksraadpleging beloofd door toenmalig premier Freundel Stuart. Hij zag in de vijftigste verjaardag van de onafhankelijkheid een goede gelegenheid om het dekolonisatieproces af te maken.

Argumenten had hij ook. Waarom zou Barbados een 'buitenlandse blanke

vrouw' als staatshoofd hebben 'die de baan heeft gekregen omdat haar land Barbados ooit veroverde, die ook staatshoofd is van vijftien andere landen – waaronder de meeste buurlanden – en die Barbados in 1989 voor het laatst bezocht?' Niettemin werd in 2016 het gouden jubileum van de onafhankelijkheid gevierd als monarchie, met prins Harry als eregast. Volgens gouverneur-generaal Mason is het nu echter ernst. “De tijd is gekomen om ons koloniale verleden

voorgoed achter ons te laten. Barbadianen willen een Barbadian staatshoofd. Dat is het ultieme blijk van zelfvertrouwen en wat we kunnen bereiken”, aldus Mason. Het is de bedoeling dat Barbados bij de 55e verjaardag van de onafhankelijkheid, volgend jaar november, een republiek is. De Queen, die van zestien landen staatshoofd is, heeft zich altijd op het standpunt gesteld dat de verschillende landen zelf bepalen welke staatsvorm ze wensen. Behalve van het Verenigd Koninkrijk is Elizabeth onder meer koningin van Australië, Canada en Nieuw-Zeeland en een hele trits voormalige Britse koloniën in het Caribisch gebied, waaronder Barbados.

Hongkong maakt bezwaar tegen ‘Made in China’-labels

HONGKONG — Hongkong eist van de Verenigde Staten dat het de nieuwe maatregel schrapt die stelt dat lokaal gemaakte goederen die naar de VS geëxporteerd worden het label ‘Made in China’ moeten krijgen. De semiautonome Chinese stad diende daar vandaag een formeel bezwaar over in bij het Amerikaanse consulaat.

De VS stelden vorige maand dat er vanaf 25 september op producten uit Hongkong moet staan dat ze uit China komen. Deze deadline is inmiddels uitgesteld naar 9 november. Volgens de Amerikaanse regering zijn de labels nodig omdat 'Hongkong

niet langer autonoom genoeg is om anders te worden behandeld dan China'. Producten uit Hongkong zouden door de regel onderdeel worden van de handelsoorlog tussen de VS en China en met allerlei heffingen worden geconfronteerd.

Foto: Shutterstock

De minister van Handel Edward Yau zegt nu dat de nieuwe regel in strijd is met de voorschriften van de Wereldhandelsorganisatie (WTO), omdat Hongkong

een afzonderlijk en onafhankelijk lid is van de WTO. Het bezwaar van Hongkong komt een dag na een uitspraak van de WTO dat de importheffingen die de VS twee jaar geleden instelden op Chinese goederen tegen de internationale handelsregels ingingen. De maatregel van de VS volgde nadat Washington in eerder stadium boos had gereageerd op de bemoeienissen van Peking met de staatstaat door middel van een nieuwe veiligheidswet.

Gelekt VN-rapport:

Wereld faalt op gebied van natuurbescherming

LONDEN — Volgens een uitgelekt concept van een VN-rapport hebben regeringen de afgelopen tien jaar geen enkele van de internationale doelstellingen rond biodiversiteit volledig gehaald. De doelen waren in 2010 afgesproken om het verlies van planten- en diersoorten te stoppen, zo meldt nieuwsgentschap IPS.

Uit een voorlopige versie van de vijfde editie van de Global Biodiversity Outlook, die kon worden ingekeken door de nieuwssite *Climate Home News*, blijkt dat geen van de twintig biodiversiteit-doelstellingen volledig is gehaald. De doelen werden in 2010 afgesproken op een biodiversiteitstop het Japanse Aichi. Het rapport, dat is opgesteld door het VN-Verdrag inzake Biologische Diversiteit (CBD), geeft een samenvatting van de toestand van de natuur en biodiversiteit wereldwijd.

De finale versie van het rapport zal naar verwachting volgende week dinsdag worden vrijgegeven, na beoordeling door onderhandelaars, met reflecties over de weg vooruit en hoe de herstellpakketten van Covid-19 kunnen helpen bij het bereiken van biodiversiteitsdoelstellingen.

Nieuwe doelen
De publicatie komt midden in de voorbereidingen op een nieuwe reeks biodiversiteitsdoelstellingen voor na 2020, die gefinaliseerd moeten worden op een internationale top in het Chinese Kunming. Die top was gepland voor oktober, maar is voorlopig verplaatst naar mei 2021 vanwege de Covid-19 pandemie. Een voorstel om ten minste 30 procent van het land en de zeeën in de wereld te be-

Foto: Shutterstock

schermen, vormt de basis van de onderhandelingen. Waarnemers bij die voorbereidende besprekingen uitten hun bezorgdheid dat er weinig vooruitgang is geboekt bij het mobiliseren van financiering om de nieuwe doelen te bereiken, en vrezden een herhaling van de mislukking van Aichi als er niet meer middelen worden toegezegd.

Matige vooruitgang
In het rapport wordt de voortgang beoordeeld op elk element van de Aichi-doelstellingen. Van de 44 beoordeelde subdoelen worden er twintig gerangschikt als 'slecht', negentien als 'matig' en slechts vijf als 'goed'. Uit de evaluatie blijkt dat biodiversiteit nog niet in de reguliere besluitvorming wordt opgenomen, dat schadelijke subsidies niet op een zinvolle schaal zijn afgeschaft en dat de biodiversi-

Foto: Shutterstock

teit blijft afnemen op plaatsen waar voedsel en hout worden geproduceerd. Het verlies en de achteruitgang van habitats 'blijft zorgwekkend hoog', stelt het rapport, ook in oerbossen en draslanden. Vorig jaar

waarschuwde een belangrijk wetenschappelijk rapport van het Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (Ipbes) ook al dat het uitsterven van soorten versnelt, waarbij ecosyste-

men achteruitgaan met een snelheid die ongekend is in de menselijke geschiedenis. Hoewel de meeste landen nationale doelen hebben aangenomen in overeenstemming met de Aichi-doelen, komt 'de som van de collectieve ambitie van nationale doelen niet in de buurt van de wereldwijde ambitie'. Er blijven ook hiaten bestaan in de beschikbare gegevens voor ontwikkelingslanden die rijk zijn aan biodiversiteit, stelt het rapport

Gender en middelen
Zo bleek uit een studie van 106 kleinschalige visserijen over de hele wereld dat het oogsten van schelpen en andere ongewervelde dieren door vrouwen grotendeels werd genegeerd, wat leidde tot een onderschatting van de totale vangst. "De essentiële rol van vrouwen bij het ondersteunen van acties voor behoud en duurzaam gebruik van biodiversiteit wordt consequent ondergewaardeerd", concludeert het rapport.

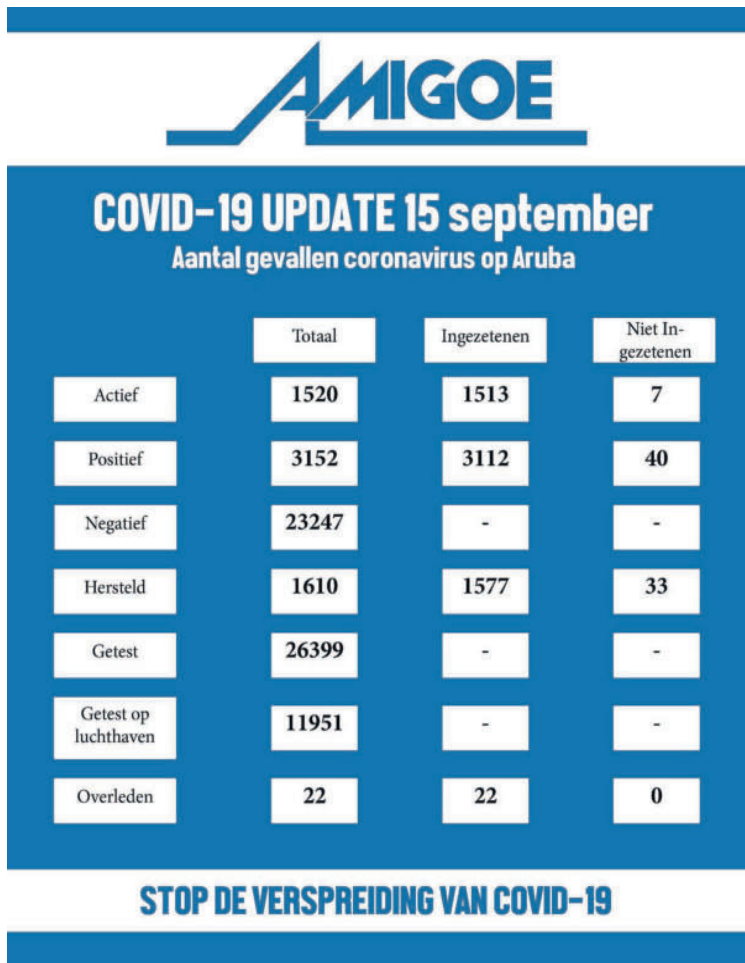
De auteurs geven ook goede voorbeelden, zoals een programma in Niger om de landbouwproductiviteit te verbeteren en land te herstellen, dat zowel op vrouwen als mannen was gericht. De regio zag de geleidelijke terugkeer van dieren in het wild, zoals knaagdieren, vogels, reptielen en zoogdieren. Als toekomstige beleidsbeslissingen niet meer rekening houden met genderkwesties, kan dat langetermijnspanningen ondermijnen om de achteruitgang en het uitsterven van soorten te stoppen en ecosystemen in staat te stellen zich tegen 2050 te herstellen, aldus het rapport.

Intussen zijn de financiële middelen voor de uitvoering van de Aichi-doelstellingen

wel toegenomen, maar deze blijven 'ontoereikend' en 'ontbreekt het vooral in de rijkste landen aan biodiversiteit en bedreigde soorten'.

Trend keren
Het CBD waarschuwt dat het niet halen van de Aichi-doelstellingen ook de Duurzame Ontwikkelingsdoelen tegen 2030 bedreigt, en de klimaatinspanningen ondermijnt. Bijna een derde van de emissiereducties die nodig zijn om te voldoen aan de doelstelling van het Klimaatakkoord van Parijs om de opwarming van de aarde 'ruim onder 2 graden Celsius' te beperken, zou kunnen komen van op de natuur gebaseerde oplossingen.

Het is niet te laat om de trend te keren, als de spanningen voor natuurbescherming worden vergroot en beschermde gebieden worden uitgebreid, stelt het rapport. Dat vereist echter 'een heruitvinding van de manier waarop we gezamenlijk produceren, consumeren en leven'. Zo moet de voedselzekerheid gehandhaafd en verbeterd worden zonder op grote schaal bossen en ecosystemen om te zetten in landbouwgrond, moet matige vleesconsumptie aangemoedigd worden, moeten stedelijke gebieden vergroend worden, zoetwaterecosystemen beter beschermd en de klimaatverandering aangepakt worden.

Deloitte.

CIBC FirstCaribbean International Bank (CIBC) aims to be the first choice for financial services in the region by putting their clients at the center of everything they do. CIBC's objective is to deliver a simplified, modern everyday banking experience to all of their clients. On behalf of CIBC, Deloitte Dutch Caribbean is looking for candidates for the position of:

Country Head Curaçao

The position

The Country Head is accountable and responsible for overall country performance across all segments and areas in the Curaçao market, including Retail Banking, Retail channels, Retail sales, Corporate Banking, Wealth Management, customer experience, finance, risk and human resource. The Country Head is responsible for leading the development of the strategic direction, sales, business development and change management within the country to ensure the enhancement of market share and strengthening of the Bank's reputation to deliver superior country performance. The Country Head holds overall accountability and responsibility for maintaining a high level of client as well as staff satisfaction and retention through excellent leadership, the offering of a superior level of financial advice based on understanding of the local, regional and international markets, support and service. The Country Head is responsible for directly leading the Country's senior team, ensuring their understanding of the Bank and Country strategies, their achievement of the targets agreed for the country and is the Chair of the Country Management Committee (CMC). The Country Head is the representative of the Bank at official functions and is expected to network with key business and government influencers to promote and embed the brand and increase market share within the country.

Your profile

You have at least a Bachelor's degree and are an Associate of Chartered Institute of Bankers (ACIB) or equivalent qualification in relevant discipline. You have a minimum of 10 years banking experience and 6 to 8 years' experience in banking in a senior management position. A minimum of 2 years' experience working in operations environment at a supervisory level or equivalent is required. You have excellent team leadership and management skills with a proven track-record of achieving targets, goals and objectives. You have in-depth understanding of corporate business, retail and financial issues and you have experience in dealing with high net-worth clients / KBIs and professional contacts. You have high level knowledge of branch processes including product and service sales and delivery, and knowledge of operational processes, policies and procedures. You are client focused, a team leader and player and have excellent negotiation skills. You are results-oriented, flexible and perform well under pressure. You have excellent local market knowledge and industry-specific knowledge and have an extensive network. You have excellent communication skills, both written and verbally, in Papiamentu, Dutch and English.

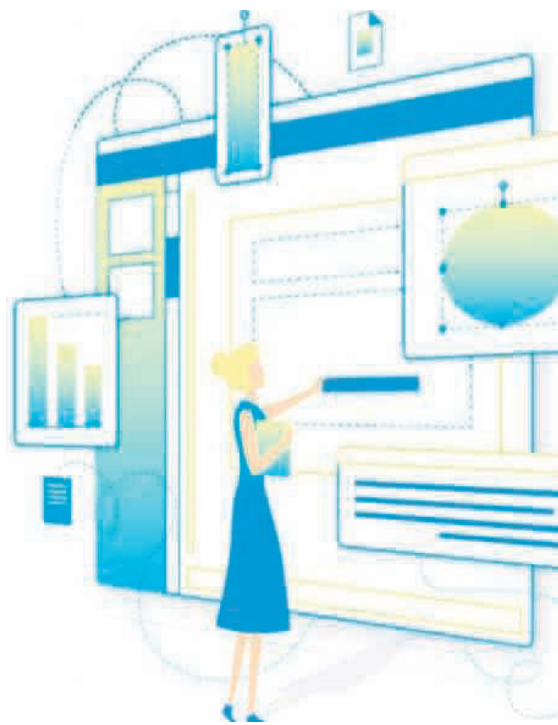
The offer

CIBC offers a challenging role with a competitive compensation package in a dynamic and ambitious organization.

Procedure

For more information please contact Mr. Alex Mollen, Director Strategy & Operations at Deloitte Dutch Caribbean via phone: (+5999) 433 3373. Please email your cover letter and resume before September 30th, 2020 to hrm@deloitte.cw. You will receive a receipt notification within three working days (if not, please contact us). An assessment, reference check, integrity test and medical examination may be part of the selection process. Your application will be handled confidentially.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee its network of member firms and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see ("DTTL"), www.deloitte.com/about for a more detailed description of the legal structure of DTTL and its member firms. ©2020. For info contact Deloitte Dutch Caribbean.

Onbeantwoorde Statenvragen: ‘Kabinet toont geen respect’

ORANJESTAD — Ministers beantwoordden afgelopen vergaderjaar (2019/2020) maar 40,4 procent van de ingediende Statenvragen. Dat staat volgens Statenlid Mervin Wyatt-Ras (AVP) in een intern rapport van de Staten over afgelopen vergaderjaar. Op basis daarvan concludeert zij dat de regering de Staten niet serieus neemt.

Van de 1328 Statenvragen die door individuele Statenleden zijn gesteld, zouden 536 vragen zijn beantwoord (40,4 procent), schrijft Wyatt Ras in een persbericht, waarbij ze refereert aan bovengenoemd intern verslag. De *Amigoe* heeft dit verslag bij de griffier van de Staten opgevraagd maar het lukte niet contact met hem te krijgen.

Uit dit verslag zou blijken dat het aandeel Statenvragen dat van een (schriftelijk) antwoord wordt voorzien sterk verschilt per minister. Zo zou ex-minister Otmar Oduber (POR) van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu 94,4 procent van de aan hem gerichte vragen hebben beantwoord, gevolgd door minister Rudy Lampe (RED) van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame ontwikkeling (87,1 procent), de huidige minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu Marisol Lopez-Tromp (POR) (69,4 procent), minister Xiomara Maduro (MEP) van Financiën, Economische Zaken en Cultuur (52,5 procent), Minister-president Evelyn Wever-Croes (MEP) van Algemene Zaken, Integriteit en Overheidszorg, Innovatie en Energie (38,5 procent)

en minister Dangui Oduber (MEP) van Toerisme, Volksgezondheid en Sport (13,9 procent). Primaire sector-ministers Chris Romero (MEP) en Justitie-minister Andin Bikker (POR) zouden afgelopen vergaderjaar geen enkele vraag hebben beantwoord. Statenlid Wyatt Ras heeft afgelopen Statenjaar 228 vragen ingediend, waarvan ze er naar eigen zeggen achttien beantwoord heeft gekregen.

De Amigoe legde de ministers Romero en Bikker voor of het klopt dat ze afgelopen vergaderjaar geen Statenvragen hebben beantwoord. Bikker reageert dat het hem niet bijstaat dat ‘wij gedurende het hele Statenjaar nul vragen hebben beantwoord’, maar dat hij de vraag heeft uitgezet bij zijn afdeling met het verzoek uit te zoeken wat hier van waar is. Van minister Romero ontving de redactie voor de sluitingstermijn van deze krant geen inhoudelijke respons. Minister-president Wever-Croes (MEP) wijst erop dat zij nog een aantal vragen ‘pending’ heeft staan, waaronder en 45-tal vragen van MEP-statenlid Rocco Tjon over ‘onregelmatigheden op het gebied van infrastructuur’. “Ik ben nog in afwachting van de respectievelijke

Foto: Kabinet Gouverneur Aruba

Opening Statenjaar 2020.

directeuren om die vragen te kunnen beantwoorden.”

Statistiek

Minister Bikker benadrukt dat de ‘statistiek’ soms een vertekend beeld geeft van de werkelijkheid, waarin antwoorden op Statenvragen vaak via diverse manieren bij de Statenleden terecht komen, bijvoorbeeld via een ‘nota naar aanleiding van het verslag’ of mondeling tijdens een openbare vergadering of -bijeenkomst. Premier Wever-Croes schrijft in een respons aan deze krant:

“Wat vaker gebeurt is dat vragen mondeling worden beantwoord tijdens openbare bijeenkomsten, zoals omtrent onderhandelingen met Nederland, coronacrisis, crisis Venezuela, en de heractivering van onze economie. Daarvoor was ik de afgelopen maanden regelmatig in de Staten. Na de bijeenkomst leg ik schriftelijk vast dat de vragen zijn beantwoord tijdens de bijeenkomst. Deze moeten dan als beantwoord worden geregistreerd, maar ik weet niet of dat ook zo door de Griffie der

Staten wordt geregistreerd. Van onze zijde zijn ze in ieder geval wel als beantwoord beschouwd.” Bikker merkt verder op dat Statenleden vragen vaak herhalen. “Als wij constateren dat antwoorden al zijn gegeven via een andere weg dan krijgen andere vragen prioriteit. Hij wijst er ook op dat sommige Statenleden in één brief soms tientallen vragen stellen. “Ik moet ook bekennen dat toen ik in de Staten zat, ik heel weinig vragen beantwoord heb gekregen maar dat is geen

justificatie van wat er nu is voorgevallen.” Bikker geeft aan dat, voor zover vragen aan zijn adres nog niet zijn beantwoord, een inhaalslag zal worden gemaakt. Hij wijst erop dat er sprake is van een ‘onderbezetting’ en het daarvoor, mede vanwege de coronacrisis, een uitdaging is om altijd alle vragen te beantwoorden.

Onterechte conclusie

Statenlid Wyatt Ras concludeert op grond van de cijfers dat de regering de Staten niet serieus neemt. Minister-

President Wever-Croes vindt dat een onterechte conclusie. “Ik neem de Staten en het werk van de Statenleden heel serieus. Ik ga altijd wanneer ik uitgenodigd word en ik ga ook uit eigen beweging als ik van mening ben dat ik de Staten moet informeren of de gevoelens moet polsen. Volgens mij klopt de stelling van de Staten dus niet helemaal, maar in ieder geval is de stelling van Statenlid Mervin Wyatt-Ras niet correct. De Staten is het hoogste orgaan in ons staatsbestel, en ik heb niet alleen met woorden maar ook met daden laten zien dat wij de Staten heel serieus nemen.” Tot slot maakt de premier gewag van een ‘nieuw fenomeen’ dat Statenleden niet aanwezig zijn op openbare bijeenkomsten, en achteraf schriftelijke vragen stellen die volgens haar al tijdens de bijeenkomst zijn beantwoord. “Laatst is dat het geval geweest met (onafhankelijk, red.) statenlid Daphne Lejuez. Ook van de AVP-fractie doen ze dit soms. In deze gevallen schrijven we netjes een briefje terug dat de vragen reeds tijdens de bijeenkomst zijn beantwoord, en verwijzen wij verder naar het archief van de Staten. Ik heb mijn handen vol aan de crisis, en heb echt geen tijd om dezelfde vragen mondeling en schriftelijk te beantwoorden omdat Statenleden niet aanwezig zijn. Ik raad ze overigens ook aan om te zorgen dat ze aanwezig zijn, want dat is wat de bevolking van ze verwacht.”

20 Arubaanse cursisten gestart met wetgevingsacademie

ORANJESTAD — Twintig cursisten zijn deze week begonnen bij de recent opgerichte wetgevingsacademie. Maandag werd in samenwerking met de Universiteit van Curaçao, de universiteit van Aruba (UA) en de Directie Onderwijs de Aruba-desk opgericht van het Caribbean Center for Legislation (CCL). Hiermee wordt de wetgevingsacademie werkelijkheid.

Het aanpakken van arbeidswetgeving en wetgevingscapaciteit maakt deel uit van de thema's die prioriteit hebben om de economie te heractiveren, liet premier Evelyn Wever Croes (MEP) vorige week weten. Andere thema's die prioriteit krijgen zijn onder meer het reduceren van bureaucratie en ‘red tape’, belastinghervorming en e-government.

Eerder in juli had Justitieminister Andin Bikker (POR) al aangegeven dat er belangstelling was voor de wetgevingsacademie die een aantal weken geleden opgericht is door de universiteiten van Aruba en Curaçao en waar hij sinds 2014 al voor pleitte. “Voor de twintig plekken die er zijn hebben zich al vijftig

mensen aangemeld”, zei hij. Om de wetten van een land te blijven actualiseren zijn er juristen nodig die een academische cursus hebben gevolgd waardoor ze gekwalificeerd zijn als wetgevingsjurist. Daar is een groot gebrek aan op de eilanden. De wetgevingsacademie voorziet in deze behoefte. Uit onderzoek dat Bikker heeft gedaan blijkt dat het is aan te raden om samen met Curaçao en Sint Maarten een wetgevingsacademie op te richten. Eind maart was Bikker in Nederland bij de Academie voor Wetgeving en vroeg hij een rapport op met adviezen hoe de wetgevingsacademie en curriculum opgericht moeten worden samen met Curaçao en Sint Maarten.

Tijdens het justitieoverleg met de Justitieminister van Curaçao in juli, Quincy Giringorie, heeft hij ook de mogelijkheden besproken voor het oprichten van deze wetgevingsacademie. Het idee om een Koninkrijksbrede wetgevingsacademie op te richten speelt al jaren. Inmiddels is het vier jaar geleden dat Aruba, Curaçao en Sint Maarten afspraken maakten om samen te werken om het tekort aan wetgevingsjuristen in het Koninkrijk te verminderen. Alle landen in het Koninkrijk hebben te kampen met een tekort aan wetgevingsjuristen. Dat heeft onder meer tot gevolg dat de modernisering van wetgeving vaak vertraging oploopt. Vooral wetgevingsjuristen in het Caribische deel van het Koninkrijk zijn schaars. Eén van de redenen hiervoor is dat de huidige postacademische opleiding aan de Academie voor Wetgeving in Nederland, is gebaseerd op de Nederlandse situatie. In

deze nieuwe opleiding wordt rekening gehouden met een veel grotere verscheidenheid aan bestuurslagen en regelgeving, onder andere Europese richtlijnen en verordeningen, die ook toepasselijk zijn voor Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

Aansluiting

De opleiding, al dan niet met gebruikmaking van virtuele middelen, zou gezamenlijk verzorgd moeten worden en moet een curriculum hebben dat aansluit bij de behoefte en praktijk op het gebied van wetgeving (stechniek) binnen de landen. Bikker maakt zich hier al jaren sterk voor, hij pleit er al jaren voor dat de opleiding verzorgd moet worden door een samenwerking tussen de rechtenfaculteiten van de universiteiten van Curaçao en Aruba. De opleiding moet toegankelijk zijn voor zowel juristen als postacademisch onderwijs, dan wel voor studenten met rechten als keuzevak.

Aruba gaat zelf met hervormingen aan de slag

ORANJESTAD — Terwijl de onderhandelingen met Nederland voortduren, gaat Aruba zelf al met hervormingen aan de slag. Dat stelt premier Evelyn Wever-Croes (MEP) in een persbericht.

Daarin blikt ze terug op de opmerking van de Nederlandse premier Mark Rutte na de Rijksministerraad van vrijdag 11 september dat er

‘niet wordt onderhandeld’, terwijl staatssecretaris Raymond Knops van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) zou hebben gezegd dat er onderhandelingen gaande zijn (met Aruba, red.). “Misschien heeft Nederland volgens premier Rutte nooit de bedoeling gehad om te onderhandelen, maar dan moeten zij aan de Raad van State uitleggen hoe dan een consensus Rijkswet tot stand is gekomen, als het zover komt”, stelt Wever-Croes in het persbericht. Daarin verklaart zij ook dat Aruba zelf al begint met het uitvoeren van hervormingsplannen, ‘want Aruba kan hier niet meer mee wachten’. Zo is er volgens haar een implementatiestuurgroep ingesteld die een uitvoeringsagenda voor het masterplan ‘Alle zeilen bijzetten’ gaat opstellen.

len. “De ambitieuze doelstellingen van Aruba, opgesteld door Arubaanse 250 professionals, allemaal op vrijwillige basis, moeten in drie jaar gehaald worden. Het masterplan van Aruba komt in overwegende mate overeen met de door Nederland aangegeven hervormingsdoelen in de rijkswetten. Het Masterplan identificeert vijf ‘versnellingsgebieden’: flexibilisering van de arbeidsmarkt, wegnemen van de ‘red tape’, belastinghervorming, digitalisering van overheidsprocessen, en uitbreiding van wetgevingscapaciteit.

Indien deze doelen worden versneld, kunnen de hervormingsplannen sneller worden uitgevoerd”, aldus het persbericht. “Dit is ons plan en dit gaan wij uitvoeren en een ieder die hiermee wil helpen is welkom. Wij hebben één belang voor ogen: de welvaart en het welzijn van Aruba en de Arubanen”, besluit premier Wever-Croes.

Aruba vindt opnieuw geld zonder Nederlandse steun

ORANJESTAD — ‘Geluk’ noemt de Arubaanse premier dat Aruba weer zelf geld weet te vinden, om zonder Nederlandse steun zijn rekeningen te kunnen betalen in september en oktober.

Dat schrijft Sharina Henriquez voor het *Caribisch Netwerk*. “Natuurlijk is lenen bij Nederland voordeliger tegen 0 procent rente. Maar als zij ons niet willen helpen, dan helpen we onszelf. En het goede nieuws is, dat wij ons nu zelf kunnen helpen”, zegt premier Evelyn Wever-Croes. De onderhandelingen tussen Aruba en Nederland over de voorwaarden voor de derde coronalening van 204 miljoen florin (bijna 96 miljoen euro) zitten al sinds juni vast. Het geld had Aruba acuut nodig om juli, augustus en september te overbruggen als gevolg van de coronacrisis. In augustus had het eiland ineens toch geld om zelf te kunnen betalen. Vervolgens zei de premier begin sep-

tember dat er weer genoeg was om tot halverwege deze maand uit te zingen, dan zou het echt op zijn. De onderhandelingen met Nederland omschreef de premier daarom als ‘Nederland met

een pistool tegen ons hoofd’. Maar het eiland heeft toch weer een ‘deur’ gevonden, zegt Wever-Croes nu. De details zouden uiterlijk gisteren bekend worden. Financiënminister Xiomara Maduro

zegt echter: “We zijn nog niet klaar, het proces moet eerst nog afgerond worden voordat de details publiek gemaakt kunnen worden.” Lokale geldleners kunnen zich inschrijven op obligatie-

leningen, maar wanneer de overheid deze en tegen welke rente moet terugbetalen, dat is dus nog niet bekend. Deze leningen zorgen er in ieder geval voor dat het eiland nog dieper in het rood komt. Vooral omdat ze dus dunder zijn dan die Nederland verstrekt. Maar Aruba kan zich nog altijd niet vinden in de Nederlandse leningsvoorwaarden. Op de vraag welk signaal Aruba hiermee afgeeft, zegt Wever-Croes: “Ik hoop dat we zelf geld kunnen blijven krijgen. Het is zo dat we van geluk spreken en misschien kunnen we van geluk blijven spreken.

Maar het is niet heel verantwoord, verstandig om alleen op geluk af te gaan.” Aruba zegt sowieso een ‘gat’ van 136 miljoen florin (bijna 64 miljoen euro) voor dit jaar te hebben waar het geld voor moet vinden. Dit omdat Nederland de termijn voor de derde coronalening pas laat ingaan als het eiland akkoord gaat met de voorwaarden.

Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!
www.amigoe.com
 582-4333

Nieuwe mariniers doen fire support training

ORANJESTAD — Dat laat de Marinierskazerne Savaneta weten op Facebook. De Support Teams (S-teams) van 32RSQN van de marinierskazerne hebben in de afgelopen twee weken een 'fire support training' doorlopen. In de eerste week van de training is de groep nieuwe mariniers opgeleid op het gebruik van de mitrailleur Browning .50 en Panzerfaust Anti Tank wapen. Ook werd er tijd besteed aan het zogenaamde 'gun drillen' en wapenhandelingen testen, en als afsluiting vond er een 'Live Firing Shoot' plaats. De tweede week van de training stond in het teken van de zogeheten 'gun-lines' betrekken. Na de theorielessen en beoefening in de praktijk werd ook deze tweede week afgesloten met een 'Live Firing Shoot'. Deze training zorgt ervoor dat de mariniers hun taken en verantwoordelijkheden als fire support operator nog beter uitvoeren binnen 32RSQN, aldus de kazerne.

Geringste toename van hitte vergroot kans op orkanen

LONDEN — Zelfs een geringe stijging van de temperatuur kan het risico op verwoestende orkanen vergroten. Hoe armer je bent, hoe groter het risico, zo meldt de persdienst IPS. Dat blijkt uit verschillende studies, zegt Tim Radford die meer dan drie decennia als wetenschapsjournalist voor The Guardian werkte en sinds 1988 over klimaatverandering schrijft.

We beginnen bij de stormgevoelige Cariben. Daar zal elke klimaatverandering een orkaanrisico met zich meebrengen, zelfs als de gemiddelde temperatuur tegen 2100 wordt beperkt tot een stijging van 1,5 graden Celsius. Met een stijging van 2 graden Celsius wordt het wellicht een ramp want dan zullen gevaarlijke orkanen vervijfvoudigen.

Klimaataakkoord
In 2015 hebben 195 landen, waaronder de Verenigde Staten, het Klimaataakkoord van Parijs ondertekend – een belofte om de stijging van de opwarming van de aarde tegen het einde van de eeuw tot 'ruim onder de 2 graden Celsius' te beperken. De niet-aangegeven maar algemeen begrepen bedoeling was een limiet van 1,5 graden Celsius.

In de afgelopen eeuw zijn, als reactie op een stijging van de CO2-uitstoot door het gebruik van fossiele brandstoffen, de gemiddelde

temperaturen op aarde al met 1 graad omhoog gegaan, en zijn de Atlantische staten van de VS en de eilanden van het Caribisch gebied door steeds meer verwoestende stormen getroffen. Dat komt omdat de oceanen warmer worden, wat de kans op orkanen doet toenemen.

En onderzoekers waarschuwen dat naarmate de opwarming van de aarde aanhoudt – met voorspellingen van een stijging van meer dan 3 graden Celsius tegen 2100 – er meer extreem weer op komst is.

Storm en regen
Maar de VS zijn welvarend en veerkrachtig. Britse wetenschappers rapporteren in het tijdschrift Environmental Research Letters dat ze de kans op storm en zware regenval in een minder welvarende regio hebben onderzocht: het Caribisch gebied. Hier leeft de helft van de 44 miljoen mensen van de archipel op minder dan 1,5 km van de kust. Verwoesting kan hier naar verluidt zo intens zijn dat het herstel van de regio tot zes jaar zou duren.

Ze gebruikten in hun onderzoek computersimulaties om duizenden orkanen te genereren onder drie klimaatscenario's: huidige omstandigheden; een wereld die 1,5 graden Celsius warmer is, en eentje waar we gemiddelde temperaturen optekenen die 2 graden hoger liggen. Ze ontdekten dat extreme regenbuien, zoals die van

daag eens in de honderd jaar plaatsvinden, inderdaad talrijker worden in een wereld die vasthoudt aan de beloftes die werden gemaakt in Parijs. In het 2-graden-scenario kwamen rampzalige orkanen vijf keer vaker voor.

Verwoestende orkanen
Toen orkaan Maria in 2017 Puerto Rico trof, viel er in één keer een kwart van de gemiddelde regenval van een volledig jaar. Dat had verschrikkelijke gevolgen. In een wereld die gemiddeld 2 graden warmer wordt, kan zo'n storm elke 43 jaar voorkomen. De storm die de Bahama's in 2019 trof, zou 4,5 keer zo waarschijnlijk kunnen worden.

"De bevindingen zijn alarmerend en illustreren de dringende noodzaak om de opwarming van de aarde ernstig te nemen en dringend te handelen zodat de kans op extreme regenval kleiner wordt, met name in armere landen die vele jaren nodig hebben om te herstellen van een zware storm", zegt Emily Vosper van de Universiteit van Bristol, die de leiding had over de studie.

"We verwachtten dat extreme orkanen vaker zullen voorkomen in het scenario waarbij we naar een opwarming gaan van 2 graden Celsius. De kracht waarmee dat echter zou gaan gebeuren was voor ons heel verrassend en moet als een duidelijke waarschuwing dienen om de klimaatverandering onder controle te houden."

Een geringe stijging van de temperatuur verhoogt het risico op verwoestende orkanen. Vooral arme gebieden zullen getroffen worden, omdat ze langere tijd nodig hebben om weer op te bouwen.

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!
www.amigoe.com
 582-4333

Bij beschikking van het Gerecht in eerste aanleg van Aruba d.d. 7 juli 2020 is **Theresita Lucia Kelly**, geboren 12 december 1935 onder curatele gesteld van haar zoon **Lorenzo Dominico Ridderstaat**, geboren 5 december 1957 in Aruba.

Eye and ear exams are free!

(297) 290-2020
(297) 640-2020

Monday - Friday: 9:00am – 6:00pm
Saturday: 9:00am – 5:00pm

222 Caya G. F. Betico Croes
Oranjestad, Aruba

Wilt u een advertentie plaatsen en bent u op zoek naar adverteeraanbiedingen in de **Amigoe, AoS of Topixs?**

Aarzel niet, bel ons op **582-4333** voor meer informatie.

GEZICHTSMASKERS VEREIST

Zonder gezichtsmasker wordt u niet geholpen. Soffen gezichtsbedekkingen die uw neus en mond bedekken, zijn acceptabel.

HET HOUDT ONS ALLEMAAL VEILIG!

Met de gezondheid en veiligheid van onze gasten en medewerkers als prioriteit, wordt aan klanten en bezoekers aangeraden om een gezichtsmasker te dragen.

Bedankt voor uw respect en medewerking,

Pica-producent opent webshop voor wegblijvende toerist

ORANJESTAD — Het bedrijf Kelant-Rose dat sinds jaar en dag de populaire pica's (hete sauzen) Hot Delight Papaya en Hot Delight Madam maakt, lanceerde vandaag om 11.00 uur een webshop waar de pica's online zijn te bestellen.

Reden om deze webshop te bouwen is het grote aantal verzoeken dat het bedrijf per e-mail en via sociale media ontvangt van toeristen. Zij zijn tijdens hun vakantie op Aruba vertrouwd geraakt met de sauzen in de hotels en restaurants op het eiland. Aan het einde van hun vakantie willen ze graag een paar flesjes uit de supermarkt meenemen naar huis en willen ook de flesjes Hot Delight opgestuurd krijgen, vertelt marketingmanager Rose-Ann Ruiz. De verzoeken komen vooral uit Amerika, maar ook toeristen uit Europa en Zuid-Amerika melden zich. De webshop is bedoeld voor 'e-commerce', benadrukt Ruiz, waarmee ze wil zeggen dat het niet bedoeld is voor de export van grote 'batches' pica naar buitenlandse 'wholesalers', maar meer voor

particuliere klanten die een of enkele flesjes via de website willen kopen.

Certificering
De verkoop in grotere batches aan buitenlandse groothandels is wel een ambitie die de firma Kelant-Rose koestert en waar momenteel hard aan gewerkt wordt om dit te verwezenlijken, maar voor het zover is moeten de producten voldoen aan strenge internationale eisen en bijbehorende certificeringen, waaronder de HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points)-certificering die (onder meer) wordt voorgeschreven door de Amerikaanse Food and Drug Administration (FDA). Dat is iets waar het bedrijf momenteel met behulp van kwaliteitsadviesbureau

MetroSystem in investeert. Om de buitenlandse markt te kunnen bedienen zal het bedrijf ook over moeten gaan van handmatige op machinale productie van de pica's om de volumegroei te kunnen bijbenen. Afgelopen november kondigde de firma in de Amigoe aan binnen afzienbare tijd naar machinale productie over te schakelen, maar vanwege de tussenkomst van de coronacrisis is de benodigde investering uitgesteld. De prioriteit ligt volgens Ruiz nu bij het HACCP-project. "We hebben inmiddels een labelmachine en een datummachine aangeschaft." De pica's van Hot Delight zijn

tot nog toe enkel verkrijgbaar op Aruba, Curaçao en Bonaire. Het aantal doosjes dat naar Curaçao en Bonaire gaat is volgens Ruiz tot nog toe klein. Door samenwerking met lokale partners op Curaçao en Bonaire hoopt de firma de export naar Curaçao en Bonaire binnenkort flink te kunnen vergroten.

Hotels stellen raming kamerbezetting naar beneden bij

ORANJESTAD — Het herstel van het toerisme is trager dan de ramingen voorspiegelden tot de grenzen opengingen. Dat schrijft de Aruba Hotel and Tourism Association (Ahata) in een persverklaring. De bezettingsgraad in augustus was 14,2 procent. Op het moment is dat nog lager. Voor het vierde kwartaal verwachten de hotels een gemiddelde bezettingsgraad van 26 procent.

In augustus 2019 bedroeg de bezettingsgraad 86,9 procent. Volgens de Ahata betekent dit dat er sprake is van een herstelpercentage van 16 procent (ten opzichte van de periode dat de hotels dicht waren, red.). In juli noteerde de Ahata nog een bezettingsgraad van 9 procent, wat te maken had met de nasleep van de sluiting van de grenzen. Op 10 juni ging Aruba weer 'open' voor Amerikaanse toeristen. De huidige bezettingsgraad voor september is

'slechts' 12,6 procent. Maar historisch gezien toont september lagere bezettingscijfers dan augustus, schrijft Ahata.

RevPAR gekelderd
De gemiddelde dagelijkse opbrengst per bezette kamer bedroeg afgelopen maand 240,52 US dollar. De RevPAR, de gemiddelde opbrengst per hotelkamer, kelderde echter met 83 procent tot 34,27 dollar. De gemiddelde bezettingsgraad voor 2020 tot nog toe (tot en met augustus) bedraagt 29,1 procent: 57 procent lager dan vorig jaar. De gemiddelde RevPAR voor 2020 tot nog toe bedraagt 100,89 dollar, een da-

ling van 59 procent in vergelijking met vorig jaar.

Operationele verliezen
Als gevolg van de lokale corona-uitbraak hebben hotels hun ramingen voor de rest van 2020 verlaagt, schrijft de Ahata. Voor het vierde kwartaal verwachten de hotels een gemiddelde bezettingsgraad van 26 procent. Ahata ging begin augustus nog uit van een bezettingsgraad van 40 procent in december. De lage bezetting zal naar verwachting 'vele maanden' doorgaan op een niveau van operationele verliezen, concludeert de toerisbrancheverenging tot slot.

Nog 2 weken over voor Wiki Loves Monuments

ORANJESTAD — Lokale fotografen opgelet, er zijn nog twee weken over om mee te doen aan de wereldwijde fotografiewedstrijd Wiki Loves Monuments. In het tienjarig bestaan van de competitie, die in 2010 in Nederland startte, heeft Wikipedia meer dan 1.7 miljoen foto's van monumenten verzameld uit meer dan zeventig verschillende landen. Stichting Monumentenfonds Aruba (SMFA) organiseert dit jaar voor de vijfde keer de lokale versie van de wedstrijd, Wiki Loves Monuments Aruba. Iedereen kan meedoen, en deelnemers maken kans op de hoofdprijs van 1000 florin cash. Deelnemers hebben tot 30 september de tijd om hun beste foto's van Arubaanse monumenten te uploaden via Wikipedia. Dit kan door elke willekeurige pagina van Wikipedia te bezoeken waar een banner gevonden wordt die je naar de Arubaanse pagina zal leiden, waarop verdere instructies te vinden zijn. Na afloop van de wedstrijd zal een driekoppige jury de winnende foto selecteren en tevens de tien beste foto's nomineren voor deelname aan de internationale variant Wiki Loves Monuments. Neem voor meer informatie contact op met SMFA op info@monumentenfondsaruba.com of via Facebook.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

		8		2			9
				7	3	5	
7			6	8			
4		5					7
	2			7			9
6					4		1
			3	8			5
	4	1	7				
5			9		8		

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Virtuele voorlichtingsavond bij Colegio

ORANJESTAD — Colegio Arubano laat weten dat zij deze week voorlichtingsavonden houden. Tijdens deze avond krijgen ouders informatie van de mentor over de jaarlaag van hun kind, aldus de school. De school laat weten dat door de recente ontwikkelingen rondom de coronacrisis de schoolleiding besloten heeft deze voorlichtingsavonden online plaats te laten vinden en niet fysiek op school. Eerder deze week zijn er verschillende meldingen binnengekomen van positief geteste docenten en leerlingen op scholen. "Ondanks alle vooraf genomen maatregelen die alle risico's tot een minimum beperken is het verstandiger is om alle avonden online te organiseren, omdat de risico's op besmetting op school dan volledig zijn uitgesloten", schrijft Colegio-rector Tim Croes in een persbericht. Voor ouders die niet in de gelegenheid zijn de voorlichtingsavond online bij te wonen, zegt de school alle informatie na afloop op te sturen.

Senioren willen meer weten over technologie

ORANJESTAD — Uit een onderzoek gedaan door Fundacion Movimiento ta bida (FMBT) naar activiteiten voor senioren blijkt dat deze vooral meer kennis willen over technologie. Op de tweede plaats staan sociale contacten en op de derde plaats tuinieren.

Het onderzoek werd uitgevoerd voor het project Hunto Grandi, Grandi Hunto (HGGH). De stichting wilde graag weten welke activiteiten nog gemist zouden worden door senioren. In het project gaan mentoren vijf groepen senioren een jaar lang begeleiden. De stichting gaat cursussen organiseren over continu ontwikkelen en 60-plus. De bedoeling is senioren te gaan trainen in digitale vaardigheden zodat zij op hun beurt ook weer instructeur kunnen zijn voor andere senioren. Deze workshops worden gegeven door Setar.

Voor wat betreft de sociale contacten ligt de situatie wat ingewikkelder vanwege de crisis, schrijft FMTB. Hiervoor is project 'Buddy talk den bario' bedacht. Daarbij worden senioren met weinig sociale contacten gekoppeld aan andere senioren. De stichting

heeft ook contact met Santa Rosa en Serenity om partners te worden zodat er iets gedaan kan worden met tuinieren. Instanties of personen die hierin geïnteresseerd zijn kunnen contact opnemen met projectleider Rosa Leon via 641-9272 of fmtbleon@outlook.com.

Model	Year	Color	Old price	New price
BMW 118i	2020	Storm Bay Metallic	AFL 87,500	AFL 84,900
BMW 320i	2020	Glacier Silver	AFL 102,000	AFL 98,900
BMW 520i	2020	Imperial Blue	AFL 127,000	AFL 123,100
BMW X1 sDrive 18i	2019	Sparkling Bronze	AFL 99,500	AFL 94,500
BMW X2 sDrive 20i	2019	Galvanic Gold	AFL 106,000	AFL 100,700
BMW X2 sDrive 20i	2019	Mineral Grey	AFL 110,000	AFL 104,500
BMW X2 sDrive 20i	2020	Sunset Orange	AFL 110,000	AFL 106,900
BMW X3 sDrive 20i	2020	Sophisto Grey	AFL 117,900	AFL 114,500
BMW X3 sDrive 20i	2020	Glacier Silver	AFL 114,500	AFL 110,900
BMW X4 xDrive 20i	2020	Sunstone Metallic	AFL 131,900	AFL 127,900

Ultimate Automobiles N.V.
Sabana Blanco 35
Oranjestad, Aruba
Tel. +297 583-9800
info@ultimatearucar.com
www.bmw.cw

Terms and conditions apply. Promotion valid on stock vehicles only. BBO & BAZV are included in prices shown above. Offers are subject to prior sale.

RdK legt beslag op Isla

WILLEMSTAD — Refineria di Kòrsou (RdK) en Curaçao Refinery Utilities (CRU) hebben gisteren beslag laten leggen op onder meer een lokale bankrekening van Isla bv, de oud-huurder van de petroleumfaciliteiten op Curaçao. De overheidsbedrijven willen zo garanderen dat de dochtermaatschappij van de Venezolaanse PdVSA haar schulden nakomt.

Dat meldt RdK gisteren. Het bedrag dat met deze beslaglegging is gemoeid, bedraagt 48 miljoen gulden. Reden voor de beslaglegging is de achterstallige betaling van Isla voor het gebruik van de tanks van RdK. Sinds 15 januari betaalt Isla niet voor deze dienst. Op die datum gingen de installaties van de raffinaderij weer over op RdK.

Ten tijde van de transitie zaten er nog producten van de Isla in de tanks. Isla en RdK kwamen toen overeen dat er een akkoord tussen de partijen zou worden gesloten voor de opslag. Op die manier voorkwamen de partijen dat de inhoud van de tanks over zou gaan op RdK. Ondanks aandringen van RdK is er niets terechtgekomen van

een eventuele overeenkomst. Het voorstel van CRU om 50 Amerikaanse dollarcent per vat in rekening te brengen sinds 15 januari, stuitte op weerstand. Isla staat erop dat ze vanaf 1 april wil betalen tegen een vergoeding van 40 Amerikaanse dollarcent per vat.

In augustus is Isla begonnen met het verkopen van de producten in de tanks tegen een lager tarief dan de marktwaaarde. Volgens RdK is dit niet in het voordeel van de lokale schuldeisers. Het beslag moet ervoor zorgen dat er fondsen vrijkomen om de schulden van Isla te voldoen aan lokale instellingen en personen, waaronder oud-werknemers. In het belang van de voormalige Isla-werknemers hebben RdK en

CRU geen beslag gelegd op de bankrekening van Isla bij de Girobank. Naar verluidt staan er voldoende reserves op deze rekening om de resantbetalingen van de riante afvloeiingsregeling die de vakbonden hebben onderhandeld, te kunnen bekostigen.

Volgens RdK moest het overheidsbedrijf dit juridische dwanginstrument inzetten om in de toekomst de salarissen van de CRU-werknemers te kunnen betalen. CRU beheert en exploiteert sinds 15 januari de petroleumfaciliteiten. Deze werkzaamheden houden onder meer het onderhoud en de reparatie van de installaties en de verhuur van de opslagcapaciteit in. Vooralsnog ontvangt CRU enkel inkomsten uit de opbrengst van tankverhuur en de bijdrage uit de lokale energietarieven. Isla heeft overigens wel een cheque van 15 miljoen gulden uitgegeven, maar deze kan niet door RdK worden geïnd.

Herstart fusietraject justitiële instellingen

WILLEMSTAD — De herstart van het fusietraject van een viertal justitiële instellingen ging onlangs van start met een kick-off meeting met minister van Justitie, Quincy Girigorie (PAR). Het is de bedoeling om tot een nieuwe organisatie te komen, belast met alle ambulante justitiële jeugdtaken en acute hulp aan slachtoffers. Dit is tevens gekoppeld aan een centraal meldpunt relationeel geweld. Het streven is om in december 2021 de fusie afgerond te hebben.

Het betreft een fusie tussen de volgende stichtingen: Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao, (AJJC), Gezinsvoogdijinstelling (GVI), Stichting Slachtofferhulp Curaçao (SSHC) en nu ook de uitvoeringsorganisatie Bureau Voogdijraad. Deze instellingen voeren wette-

lijke justitiële taken uit op grond van wetgeving en/of verdragen. Enkele voorbeelden zijn: jeugdreclassering, Halt, Veiligheidshuis, advisering over civielrechtelijke plaatsingen, regelen van gezinsvoogdij, begeleiding ouders, alimentatie en het bieden van acute hulp aan slachtoffers. De komende tijd vindt een reeks gesprekken plaats met de betrokken instanties om input te krijgen voor het fusietraject.

Noodzaak
Vanwege de Covid-19 pandemie kon het fusietraject niet eerder worden vervolgd. De fusie van gesubsidieerde instellingen is geen nieuw fenomeen; het wordt al sinds 2014 genoemd in het rapport Mollen waarin onderzoek is gedaan naar de subsidierelaties van de overheid met de gesubsidieerde instellingen om de effectiviteit en efficiëntie te vergroten. Daarom heeft de Raad van Ministers

in januari vorig jaar besloten om deze fusie te realiseren.

Bestaansrecht
Hoewel de stichtingen hun bestaansrecht de afgelopen jaren hebben bewezen, dreigt de dienstverlening in het gedrang te komen door de grote financiële uitdagingen waar de stichtingen mee geconfronteerd worden. Er is immers de afgelopen tijd het nodige bezuinigd op de subsidies. Maar de taken die worden verricht, zijn wettelijke justitiële taken, die ook in internationale verdragen zijn vastgelegd en die in een democratische rechtsstaat gegarandeerd moeten zijn. Een taak die de nieuwe organisatie erbij zal krijgen, is die van een centraal meldpunt voor relationeel geweld. Vanuit het Nationaal Plan tegen relationeel geweld en kindermishandeling is het ministerie van Justitie namelijk ook belast met de taak voor het centraliseren, opzetten en im-

plementeren van een meldpunt voor geheel Curaçao.

Visiedocument
Een projectorganisatie, bestaande uit een projectleider van het ministerie en ondersteund door de Stichting Overheidsaccountants Bureau, is in het leven geroepen voor de realisatie van het fusietraject. Dit heeft een doorlooptijd van achttien maanden. Het streven is om in december 2021 de fusie afgerond te hebben. Uiteraard zullen de vakbonden die het personeel van de diverse instanties vertegenwoordigen, op de hoogte worden gehouden van de voortgang van het fusietraject. Minister Girigorie benadrukt dat er nu een visiedocument op tafel ligt dat richting geeft aan de fusie, maar dat bij het tot stand komen van de nieuwe organisatie zowel de leiding als het personeel van de diverse instanties de benodigde input kan geven.

Vakbond Doen vergadert met schoolhoofden

WILLEMSTAD — De nieuwe onderwijsvakbond Doen vergaderde gistermiddag met de schoolhoofden over de ontwikkelingen rond de Covid-19 besmettingen.

Het afgelopen weekeinde bleken op verschillende middelbare scholen en scholen voor het fundereend onderwijs leerlingen positief getest te zijn. Het bestuur van Doen vergaderde zondagavond wederom, en besloot tot de oproep om ook met de schoolhoofden te willen vergaderen. Zoals bekend, blijft Doen op haar standpunt staan dat de maatregelen van social distancing en agglomeratie nu niet op de scholen gehandhaafd kunnen worden, zolang er bijvoorbeeld dertig kinderen in een klaslokaal zitten. Dat is onverantwoord en tast tevens het pedagogisch klimaat in de klas aan. Eergisteren werd fase 3 afgekondigd door de overheid vanwege het toenemend aantal besmettingen. Voor de groepen 8 en hoger geldt nu dat vanaf volgende week maandag 21 september er maximaal 25 leerlingen in een klas mogen zitten. Dat betekent dat de schooldirecties dus extra maatregelen zullen moeten nemen, naast het geldende stappenplan. Medeleerlingen uit de klassen waarin een leerling positief is getest, mogen nog niet naar

school tot de close contact tracing heeft plaatsgevonden. De overige klassen kunnen wel naar school.

Geen compleet standpunt
Rema Uní, het overkoepelend orgaan voor ouderverenigingen op scholen, heeft nog geen compleet standpunt ingenomen. Voorzitter Mirugia Nowels-Wieske zegt dat Rema Uní benaderd is door veel ouders om een positie in te nemen voor wat betreft Covid-19 besmettingen op de scholen. Net als vakbond Doen, vindt Rema Uní dat de scholen te snel van start zijn gegaan, zonder dat er een stappenplan voor eventuele Covid-19 besmettingen op scholen van kracht was.

“Maar het gaat wel om meer dan 95 scholen die door de overheid gesubsidieerd worden.” Aan de andere kant is Rema Uní zich ervan bewust dat een groot aantal ouders van mening is dat men ook met Covid-19 op de scholen moet leren leven, en dat de kinderen les moeten blijven krijgen.

Dan is er nog de groep die zich niet goed laat voorlichten over Covid-19. Rema Uní raadt daarom ouders aan om zelf actief informatie op te zoeken en op basis daarvan de juiste beslissing te nemen voor hun kinderen.

Hotelmanager geeft gastcollege bij UoC

In de nieuwe situatie dragen docenten en studenten gezichtsbescherming zoals mondkapjes en face shields.

WILLEMSTAD — De colleges van de nieuwe UoC-opleiding International Hospitality & Tourism Management Program zijn begonnen. Vorige week woensdag gaf Ricardo Esteban, general manager van Dreams Hotel en Sunscape Resort, een gastcollege.

Het gastcollege maakt onderdeel uit van het vak Principles of Hospitality and Tourism Management van Dino Daal. In zijn presentatie getiteld ‘Capturing Hearts through Service’, vertelde Esteban uitgebreid over het belang van service

voor de ervaring van gasten op Curaçao en om de positie van Curaçao op de markt te verbeteren.

Verder benadrukte hij hoe belangrijk het is dat Curaçaonaars trots zijn op het eiland en op de lokale gast-

vrijheid. Alle bewoners dragen bij aan de onvergetelijke ervaring van toeristen. De fijne herinneringen die ze op Curaçao kunnen creëren, delen ze weer met anderen. Om dit te kunnen bereiken is het belangrijk dat iedereen die op welke manier dan ook betrokken is bij de gasten een positieve, gastvrije attitude heeft, aldus de hotelier.

Ook deelde Esteban bepaalde aspecten van de Dreams

en Sunscape ketens en hun inspanningen om het toerisme op Curaçao naar een hoger niveau te tillen. Esteban was zeer tevreden met de interesse van de studenten en met de vragen die zij stelden over verschillende aspecten van de ontwikkeling van toerisme.

Het gastcollege vloeit voort uit het Memorandum of Understanding (MoU) dat UoC en Chata onlangs hebben ge-

tekend. De partijen zullen diverse activiteiten ontplooiën. Ook zal Chata advies geven aangaande het curriculum.

De UoC spreekt dank uit aan Esteban van Dreams en Sunscape Resort alsook aan Chata voor hun bijdrage aan de opleiding en de studenten, zodat zij naast het theoretische deel, ook van de ervaringen van professionals uit het werkveld kunnen leren.

Regering vraagt extra advies aan ‘Eindrapport evaluatie screeningswet klaar’

WILLEMSTAD — Het eindrapport van de evaluatiecommissie over de huidige screeningswet ‘Landsverordening integriteit (kandidaat-)ministers’ is inmiddels klaar. Maar de regering heeft besloten om een extern expert te vragen om zich over de voorgestelde wijzigingen te buigen. Dit bevestigt premier Eugene Rhuggenaath (PAR) tegenover de Amigoe.

Een belangrijk discussiepunt bij een aanpassing van de screeningswet is de stellingname van de Raad van Advies (RvA) vorig jaar. Het adviesorgaan gaf aan dat de screeningswet, maar ook de ontwerp-landsverordening Begrotingskamer een

artikel bevat dat tegen de Staatsregeling van het land Curaçao indruist. In beide wetten wordt namelijk gesteld dat deze alleen met een tweederde meerderheid van de Staten kunnen worden gewijzigd. Maar volgens de RvA is een dergelijke bepaling alleen voorbehouden aan de Staatsregeling.

Inmiddels heeft de regering al besloten dat de ontwerp-landsverordening Begrotingskamer geen bepaling heeft dat het met tweederde meerderheid kan worden aangepast. Rhuggenaath beaamt dat het advies van de RvA ook gevolgen zal hebben voor de screeningswet. Het behoort volgens de premier tot één van de aanbevelingen die nu op tafel

liggen. Rhuggenaath stelt dat de RvA op dit moment duidelijk is. “Het druist in tegen de Staatsregeling. Dit is niet omdat het een wens is van de regering”, legt hij uit.

Het eindverslag van de commissie is nu klaar, aldus de premier. Maar hij benadrukt dat er een extern advies is aangevraagd. “Wij zullen dit advies afwachten, zodat wij als regering over de totaliteit een besluit kunnen nemen.”

De vereiste van een tweederde meerderheid werd in 2012 in de indertijd nieuwe wet opgenomen om te voorkomen dat de screeningswet met een normale of minieme meerderheid kon

worden aangepast. Er is herhaaldelijk gesuggereerd dat, bij het aantreden van een coalitie onder leiding van voormalig MFK-leider Gerrit Schotte, er werk zou worden gemaakt van aanpassing of juist afschaffing van de screeningswet. Deze wet is altijd een doorn in het oog van de oppositiepartij geweest, die het onder meer als antidemocratisch heeft omschreven. Maar het lukte nooit om de benodigde stemmen bijeen te krijgen, om aan een tweederde meerderheid in de Staten te komen om iets aan de screeningswet te kunnen doen.

Evaluatie screeningswet
De evaluatiecommissie werd in juni vorig jaar opgericht met het doel om de scree-

ningswet te evalueren en om met mogelijke aanbevelingen te komen. Aanleiding voor de oprichting van de commissie was een verklaring van het Openbaar Ministerie bij zijn besluit van vorig jaar om niet tot vervolging van huidige minister van Economische Ontwikkeling Steven Martina (PAR) voor overtreding van de screeningswet over te gaan. Het OM stelde in een verklaring dat er een debat gevoerd moest worden over de invulling van integriteitsnormen in de Staten, in de Raad van Ministers en door politieke ambtsdragers.

In het kader van haar onderzoek heeft de commissie gesproken met betrokkenen, die sinds de introductie van

de wet in 2012 met de screeningswet te maken hadden. Het gaat om onder andere het Openbaar Ministerie, de Staten, voormalige premiers, oud-formateurs en tal van andere actoren. Het was de bedoeling dat het eindverslag van de commissie in maart klaar zou zijn. In juni van dit jaar vergaderden de Staten nog over dit onderwerp. Maar de vergadering werd verdaagd nadat de gemoederen bij het debat behoorlijk verhit raakten over een uitgelekt concept. Daarin wordt melding gemaakt van een voorstel dat als het OM een minister wil vervolgen, omdat deze wordt verdacht van strafbare feiten, dit eerst aan het Hof moet worden voorgelegd.

Voor alle
vragen en
verzoeken om
informatie, bel
naar 582-4333

Amigoe
di Aruba

Regering houdt focus op versterking economie Caribisch Nederland

DEN HAAG — De coronacrisis heeft aangetoond hoe kwetsbaar Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn. De aanpak van armoede en verbetering van de economie houden daarom absolute prioriteit van de Nederlandse regering. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) investeert daarom extra geld in projecten die de economie versterken.

door onze correspondent
Otti Thomas

“De bestrijding van Covid-19 heeft grote gevolgen voor de samenleving en economie, onder meer vanwege het wegvallen van het toerisme. Deze coronaproblematiek komt bovenop de reeds bestaande kwetsbaarheden op het gebied van de economische structuur, werkgelegenheid, infrastructuur en armoede. Kabinetbreed is en blijft de ambitie dan ook om het sociaal en economisch perspectief in Caribisch Nederland verder te verbeteren”, meldt BZK in een toelichting op de begroting voor 2021.

Het ministerie reserveert 8 miljoen euro voor projecten

die bijdragen aan de structurele versterking van de economie. BZK betaalt 50 procent per project mits andere ministeries de andere helft bijdragen. Meer details over de extra uitgaven worden nog niet gegeven in de begroting. De vrije uitkering is feitelijk ongewijzigd op ongeveer 34 miljoen euro, maar de eilanden krijgen wel tijdelijk extra geld voor maatregelen die verband houden met de coronacrisis. Dat is nog niet verwerkt in de begroting van 2021, maar in 2020 ging het om 1,3 miljoen euro. Het ministerie van BZK compenseert ook de euro/dollar-wisselkoers, die anders in het nadeel van de eilanden zou zijn. De regering houdt aan-

dacht voor de training van ambtenaren en bestuurders via het Talent Ontwikkel Programma Bonaire. Het is de bedoeling om dit structureel te maken op de drie eilanden. Verder blijft er aandacht voor de verbetering van financieel beheer.

Grootste bedragen

Het ministerie van BZK speelt een belangrijke rol als coördinerend ministerie, maar heeft relatief weinig uitgaven voor Caribisch Nederland. De grootste bedragen staan op de begroting van het ministerie van Volksgezondheid dat op enige afstand wordt gevolgd door de ministeries voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). De uitgaven dalen sterk bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, dat volgend jaar minder uitgeeft aan de wederopbouw van Sint Eustatius en Saba, en bij Economische

Zaken. Dit laatste ministerie had in 2020 een extra uitgave van 26 miljoen als coronasteun voor getroffen ondernemers in Caribisch Nederland. Voor 2021 is een bedrag van 6 miljoen euro gereserveerd. De uitgaven van SZW stijgen door uitgaven voor kinderopvang en de compensatie voor loonkosten, ook een maatregel die verband houdt met de coronacrisis.

De inwoners van Caribisch Nederland zorgen ook voor inkomsten uit verzekeringspremies en belastingen. De inkomsten voor het Rijk worden geschat op 142 miljoen euro in 2021. Inkomsten uit lokale heffingen, zoals toeristenbelasting, motorrijtuigenbelasting en erfpacht, waren in 2020 ruim 20 miljoen dollar op Bonaire, 4,7 miljoen dollar op Sint Eustatius en ruim 1 miljoen dollar op Saba. In de begroting zijn die bedragen overigens foutief vermeld als miljarden dollars.

4 nieuwe coronagevallen op Bonaire

KRALENDIJK — Bonaire heeft vier positieve gevallen van Covid-19 erbij gekregen. In totaal waren er gisteravond zeven actieve Covid-19 gevallen.

Illegaal ‘bloedgoud’ uit Venezuela reist ook via Nederland

WILLEMSTAD — Fout goud uit Venezuela komt via Nederland op de Europese markt terecht. Dat is onder meer gebeurd met KLM-vluchten vanuit Paramaribo. Dat meldt Trouw op basis van een nieuw rapport van InfoAmazonia, een internationaal netwerk van journalisten, dat al jaren onderzoek doet in het Zuid-Amerikaanse Amazonegebied.

De smokkelroute van het Venezolaanse illegale goud werd ontdekt tijdens onderzoek naar de smokkel van kwik, wat voor de goudwinning wordt gebruikt. “Het goud wordt eerst naar Guyana en Suriname gesmokkeld en vervolgens witgewassen”, zegt de Nederlandse journalist Bram Ebus die in Colombia woont en de leiding had over het onderzoek. “Het wordt als goud van Guyanese of Surinaamse eigen bodem naar Europa en de VS geëxporteerd, waar het terecht komt in de reguliere goudcircuits.”

Venezolaans goud wordt bloedgoud genoemd omdat het illegaal wordt gewonnen in combinatie met veel ge-

weld, corruptie en dramatische gevolgen voor de natuur en de inheemse bevolking. De VS hebben handel in Venezolaans goud vorig jaar verboden, als onderdeel van sancties tegen Venezuela. Het Europees Parlement en de VN roepen op het te boycotten en daarom wordt het nu gesmokkeld. Voorheen gebeurde dat voor een belangrijk deel via Aruba en Curaçao, een route die dankzij eerder onderzoek van InfoAmazonia aan het licht kwam, maar daar kwam na publicatie een einde aan. “De Antillen hebben de controle opgevoerd en nu gaat de smokkel steeds meer via andere routes”, zegt Ebus telefonisch vanuit Colombia.

KLM ontkent

In een reactie ontkent KLM dat Venezolaans goud wordt vervoerd. “In juli 2019 is er een embargo ingesteld op al het goud met oorsprong Venezuela. Dit goud vervoeren wij niet”, aldus KLM. Wel wordt bevestigd dat het op vluchten van Paramaribo naar Schiphol goud meeneemt, maar er worden geen uitspraken gedaan over de hoeveelheid. Ook zegt KLM klanten op een formulier de oorsprong van het goud te laten invullen. Het probleem is dat de werkelijke herkomst van het goud onbekend is of kan worden verzwegen, vervolgt het artikel in Trouw. “Goud heeft geen DNA, zoals bijvoorbeeld diamanten”, zegt Ebus. “Dat maakt het zo geschikt voor smokkel.”

Het rapport Mercury, chasing the quicksilver van InfoAmazonia werd maandag gepubliceerd.

PCR-test tot 5 dagen voor vertrek

Sint Maarten wijzigt reisvoorwaarden

PHILIPSBURG — Het ministerie van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid (VSA) heeft officieel de ‘Covid-19 Passenger Arrival Regulations’ gewijzigd voor wat betreft de termijn waarbinnen de PCR-test moet zijn afgenomen. Door deze wijziging kunnen personen die naar Sint Maarten reizen nu 120 uur (vijf dagen) voorafgaand aan hun vertrek een PCR-test af laten nemen in plaats van de eerder vastgestelde 72 uur (drie dagen).

Met deze wijziging van de ‘Covid-19 Passagiersverordeningen’ zijn personen uit een hoog-risicoland verplicht om op eigen kosten een PCR-test te ondergaan die is goedgekeurd door de minister van Volksgezondheid uiterlijk 120 uur voor de vertrekdatum, met een negatief resultaat en dienen zij het testresultaat te uploaden op de website www.stmaartenryr.nl.

com en het testresultaat bij aankomst aan het aanwezige personeel te overhandigen. De voorgaande periode van 72 uur bleek in de praktijk zo kort dat reizigers problemen hadden om aan die eisen te voldoen. Luchtvaartmaatschappijen en reizigers namen ook contact op met de ministeries van VSA en van Toerisme, Economische Zaken, Verkeer en Telecommu-

nicatie (Teatt), evenals met het Sint Maarten Tourist Bureau en uitten grote bezorgdheid over het feit dat reizigers niet in staat waren om binnen 72 uur voor vertrek een PCR-test te laten afnemen en de resultaten voor hun vlucht in hun bezit te hebben. De problemen met de genoemde deadlines leidden ook tot vervelende situaties voor de op de luchthaven aanwezige medewerkers, die verantwoordelijk zijn voor het controleren van de testresultaten en de wettelijke deadlines.

De hotelsector heeft ook alarmerende zorgen geuit over annuleringen doordat personen de toegang werd geweigerd omdat ze niet over de juiste

test beschikten, meestal omdat ze geen toegang hadden tot de specifieke test die Sint Maarten binnen 72 uur nodig heeft. Deze factoren hebben geresulteerd in een ernstig inkomstenverlies voor Sint Maarten, wat een aanzienlijke impact zal hebben op het levensonderhoud van veel inwoners van wie het inkomen afhankelijk is van een bloeiende toeristische economie. “Het is wenselijk die termijnen zo aan te passen dat enerzijds de geldigheid van de vereiste test gegarandeerd is en anderzijds dat reizigers een redelijke tijd hebben om die test te ondergaan en vervolgens het resultaat te uploaden op de relevante website”, aldus het ministerie.

Entertainmentindustrie verschoven naar middernacht

PHILIPSBURG — Bedrijven in de entertainment-industrie op Sint Maarten kunnen weer tot middernacht open blijven, zo maakte het ministerie van Toerisme, Economische Zaken, Transport en Telecommunicatie (Teatt) gisteren bekend.

Nachtclubs, uitgaansgelegenheden voor volwassenen, discotheken, bars en lounges moesten op zondag 16 augustus twee weken sluiten vanwege het toenemende aantal actieve Covid-19 gevallen in

het land. In augustus identificeerden gezondheidsfunctionarissen ook coronavirusclusters die afkomstig waren van uitgaansgelegenheden. Minister van Teatt Ludmila de Weever verlengde de sluiting op 1 september met nog eens twee weken.

Deze maatregel is nu opgeheven en alle bedrijven kunnen vanaf vandaag, woensdag, tot middernacht open. Dit is alleen mogelijk als bedrijfsseigenaren en klanten zich houden aan gezondheids- en veiligheidsprotocollen, zoals het dragen van

een gezichtsmasker, sociale afstand houden en handen reinigen. Het ministerie beschouwt de sluiting van ‘risicovolle’ bedrijven in de afgelopen dertig dagen als de sleutel tot de sterke daling van het aantal actieve gevallen in het land; deze bereikte eind augustus 268. Gisteren waren het er 62.

Bedrijven zullen worden gecontroleerd om ervoor te zorgen dat ze echt om middernacht sluiten, aldus het ministerie.

38 personen hersteld van Covid-19

PHILIPSBURG — Het aantal Covid-19 gevallen op Sint Maarten neemt opnieuw af tot 62 actieve gevallen gistermiddag.

Er zijn 38 bevestigde herstelde gevallen in de afgelopen twee dagen. De Collectieve Preventie Services (CPS) heeft geen nieuwe actieve gevallen geregistreerd. Het totale aantal positieve gevallen blijft op 549, aangezien CPS nog wacht op laboratoriumresultaten. Van de actieve gevallen controleert CPS 56 personen in thuisisolatie. Er zijn nu 91 personen in quarantaine op basis van con-

tactopsporingsonderzoeken uitgevoerd door CPS van personen die mogelijk in contact zijn geweest met een van de actieve gevallen. Het aantal herstelde personen sinds het eerste geval op Sint Maarten opdoek, is gestegen tot 468. Vijf personen zijn in het ziekenhuis op Sint Maarten opgenomen en één patiënt wordt geïsoleerd en gecontroleerd. Het totale aantal Covid-19 gerelateerde sterfgevallen blijft op 19. CPS heeft 960 reizigers getest die aankwamen op de Princess Juliana International Airport en 1816 personen in de hele gemeenschap.

Geen ontheffing voor mantelzorg

WILLEMSTAD — De Curaçaose regering verstrekt dit keer geen ontheffing voor mantelzorg tijdens de avondklok die morgen van kracht wordt. Essentiële bedrijven moeten opnieuw ontheffingsaanvragen indienen voor hun personeel. Er mag geen gebruik worden gemaakt van de oude formulieren.

In tegenstelling tot de vorige avondklok, heeft de regering besloten om geen ontheffing te verlenen aan mensen die thuis voor een ziek familielid zorgen. Het wordt ze dus niet toegestaan op straat te zijn tussen 23.00 en 05.00 uur. Het hoofd Communicatie van de regering, Maharo Isenia, verklaarde eergisteren dat degenen belast met

mantelzorg hun zorgtijden moeten aanpassen aan de avondklok. Hij gaf als alternatief ook aan, dat deze personen eventueel ervoor kunnen kiezen om te blijven slapen bij hun zieke familielid. Voorts zette Isenia uiteen dat werkgevers van vitale ondernemingen via www.kalamidat.cww/covid19 ontheffingen dienen aan te vragen.

Forma Alpha Award 2020 uitgereikt

Cora Knopper (m) neemt de award in ontvangst.

KRALENDIJK — Forma heeft op afgelopen vrijdag de Alpha Award uitgereikt aan Cora Knopper van de afdeling Communicatie van de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN), voor het fantastische werk en de grote inspanning van de afdeling om informatie met betrekking tot Covid-19 aan te passen voor laaggeletterden. Hierdoor heeft deze groep op Bonaire ook toegang tot informatie om zichzelf en hun gezin te beschermen tegen Covid-19.

De afdeling Communicatie van RCN heeft een folder ontwikkeld en aangepast in samenwerking met Forma, om voor zover mogelijk de folder toegankelijker te

maken voor volwassenen met onvoldoende leesvaardigheid. Er is onder andere voor gekozen om meer illustraties te gebruiken in de folder, makkelijker woord-

gebruik en kortere zinnen. Daarnaast heeft de afdeling Communicatie ervoor gekozen om de informatie niet alleen schriftelijk te verspreiden, maar ook via spots

op de radio. De combinatie van geschreven informatie met gesproken medium is essentieel voor de doelgroep laaggeletterden. Door deze keuze te maken, is het mogelijk gemaakt dat belangrijke informatie ook de doelgroep laaggeletterden op Bonaire bereikt heeft, zoals informatie over hygiëne en 1,5 meter fysieke afstand. Forma heeft een aantal jaren geleden de Alpha Award geïntroduceerd gedurende de week van de alfabetisering. Met deze prestigieuze award geeft Forma erkenning aan een persoon, organisatie of bedrijf, die een bijdrage heeft geleverd aan het reduceren van laaggeletterdheid of die bijgedragen heeft aan de emancipatie van laaggeletterden op het eiland Bonaire.

van lokale besmettingen geregistreerd. In dat kader zette Isenia ook uiteen dat geen samenscholing van meer dan vier personen is toegestaan op openbare plaatsen zoals buiten bij een snackbar of trük'i pan. Om de toestroom van meerdere mensen tegen te gaan, worden de mobiele broodkraampjes en restaurants toegestaan over te gaan tot de zogenoemde ‘curbside pick-up’ (stoep ophaal). take-out’ (afhaal) en ‘delivery’ (bezorgen). De openingstijden voor de trük'i pan is voor de komende drie weken aangepast: 17.00 tot

22.00 uur. Voorts blijven de eerder getroffen voorzorgmaatregelen inzake het personenverkeer in super- en minimarkets, toko's en andere winkels gehandhaafd. Dit blijft maximaal 50 procent van de totale capaciteit van de locatie, alhoewel voor grote supermarkets er een maximum geldt van 250 mensen en kleinere ruimtes maximaal 50 personen. In gyms en sportscholen mogen echter maximaal 25 sporters tegelijk actief zijn, terwijl sportwedstrijden vanaf vandaag weer zonder publiek moeten.

Euro

Hoger

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen gingen vandaag licht vooruit. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,6 procent hoger op 559,48 punten. De MidKap won 0,3 procent tot 819,74 punten. De beursgraadmeters in Londen, Parijs en Frankfurt klommen tot 0,4 procent.

IMCD voerde de stijgers aan bij de hoofdfondsen op het Damrak, met een winst van 7,7 procent. De chemicaliën-distributeur neemt zijn Indiase branchegenoot Signet over. De aankoopsom werd niet gegeven. Hekkenluiters in de AEX waren de banken ABN Amro en ING met verliezen van ruim 1 procent. De verzekeraars Aegon en ASR volgden met minnen tot 0,8 procent. In de MidKap stond vastgoedbedrijf Eurocommercial Properties bovenaan met een plus van 4,7 procent. Luchtvaartcombinatie Air France-KLM sloot de rij met een min van 1,8 procent. De euro was 1,1877 dollar waard, tegen 1,1848 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie werd 2,6 procent duurder op 39,29 dollar. Brentolie klom 2,4 procent in prijs tot 41,49 dollar per vat.

Tokio

Bijna gelijk

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag nipt hoger gesloten na een afwachtede handelssessie. Beleggers wachtten af voorafgaand aan het rentebesluit van de Amerikaanse Federal Reserve (Fed), dat later op de dag naar buiten komt. Ook werd alvast uitgekeken naar de beleidsvergadering van de Bank of Japan, die morgen op het programma staat. Elders in de Aziatische regio lieten de beursgraadmeters een gemengd beeld zien.

De Nikkei in Tokio eindigde met een plusje van 0,1 procent op 23.475,53 punten. In Shanghai noteerde de hoofdindex tussentijds 0,3 procent in de min en de Hang Seng-index in Hongkong verloor 0,1 procent. De Kospi in Seoul daalde 0,3 procent. De Aziatische toeleveranciers van Apple lieten over het algemeen kleine koersuitslagen zien. De Amerikaanse techreus introduceerde nieuwe smartwatches en iPads en een abonnementenbundel, maar geen iPhones. De Australische All Ordinaries in Sydney was een positieve uitschieter met een winst van 0,9 procent.

Wall Street

Omhoog

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met kleine plussen aan de dag begonnen. De Dow-Jonesindex ging in de eerste handelsminuten 0,3 procent omhoog tot 28.074 punten. De breed samengestelde S&P 500 steeg 0,4 procent tot 3414 punten en techbeurs Nasdaq werd ook 0,4 procent hoger gezet, op 11.232 punten. De winkelverkoop in de VS namen in augustus met 0,6 procent toe in vergelijking met juli. Economen hadden in doorsnee een toename met 1 procent voorspeld. FedEx dikte 5,6 procent aan. De pakketbezorger deed afgelopen kwartaal goede zaken, met beter dan verwachte cijfers. Doordat mensen wereldwijd meer online zijn gaan winkelen, kon FedEx meer pakketten bezorgen. Boeing leverde 1,7 procent in. Een commissie van het Huis van Afgevaardigden heeft een vernietigend rapport uitgebracht over de ontwikkelingen rond de 737 MAX-toestellen. Niet alleen de vliegtuigbouwer krijgt ervan langs, ook de Amerikaanse luchtvaartautoriteit FAA moet het ontgelden.

Von der Leyen wil reductie CO2-uitstoot met 55 procent in 2030

BRUSSEL — De Europese Commissie wil dat de EU sneller toewerkt naar een vermindering van de CO2-uitstoot. Voorzitter Ursula von der Leyen stelt een reductie in 2030 van ‘minstens 55 procent’ ten opzichte van 1990 voor, zei ze in Brussel in haar eerste grote beleidstoespraak, de Staat van de Unie. Tot nu toe was 40 procent afgesproken.

“We moeten het sneller en beter doen”, zei Von der Leyen. “Als we minstens 55 procent halen, dan zit de EU op het juiste spoor om in 2050 klimaatneutraal te zijn en te voldoen aan het klimaatakkoord van Parijs. We kunnen het.” De Duitse riep andere wereldleiders op te volgen.

De afgelopen weken gingen al geruchten dat de commissie de klimaatdoelen wil aanscherpen. Vicevoorzitter Frans Timmermans, verant-

woordelijk voor klimaat, presenteert morgen de details van de klimaatmaatregelen.

Von der Leyen erkende dat het voorstel tot verdeeldheid in de lidstaten en het EU-parlement, die het bindende percentage moeten goedkeuren, zal leiden. “Een toename van 40 naar 55 procent is te veel voor de een en niet genoeg voor de ander.” Ze stelde voor om 30 procent van het coronaherstelfonds van 750 miljard euro dat de EU

opricht in groene obligaties te steken.

De Groene fractie in het Europees Parlement reageerde meteen op Von der Leyens voorstel. Voorzitter Ska Keller: “We verwelkomen de toename van 40 naar 55 procent. Maar er is 65 procent nodig om de afspraken in het Klimaatakkoord van Parijs te halen. Droogte en branden tonen aan dat we meer moeten doen om de opwarming van de aarde te beperken.”

Greenpeace vindt de aangekondigde CO2-vermindering onvoldoende en beschuldigt de Europese Commissie bovendien van een rekentruc. Waar bij het eerdere CO2-doel de daadwerkelijke uit-

stoot de maatstaf was, is dat volgens Greenpeace nu de netto-uitstoot. Initiatieven die het broeikasgas uit de lucht zouden halen, zoals het planten van bomen, kunnen daardoor worden afgetrokken van alle CO2 die bedrijven en huishoudens uitstoten.

“Bomen planten is natuurlijk hartstikke goed, maar dat was sowieso al nodig”, aldus een Greenpeace woordvoerder. Grote vervuilers moeten volgens de organisatie zelf stappen zetten, maar worden daar nu niet toe aangezet. “Daarnaast is het de vraag of je, met alle bosbranden door klimaatverandering, echt CO2 vermindert door bomen te planten.”

British Airways verwacht 10.000 banen te moeten schrappen

LONDEN — British Airways verwacht dat er door de coronacrisis in totaal zo’n 10.000 banen geschrapt moeten worden, ook na overeenkomsten met meerdere vakbonden. De afgelopen tijd verlieten al 7200 mensen de Britse luchtvaartmaatschappij, zei directeur Alex Cruz vandaag.

British Airways zegt in gesprek te blijven met vakbonden, en terug te komen van een eerder aangekondigd plan om personeel te ontslaan en het later opnieuw aan te nemen. De maatschappij is net als veel andere luchtvaartmaatschappijen zwaar getroffen door de coronacrisis en voert op dit moment ongeveer driekwart minder vluchten uit

Photo: Shutterstock

dan normaal. De luchtvaartmaatschappij kondigde eerder aan tot 12.000 banen te willen schrappen. Dat kwam het bedrijf op forse kritiek te staan van de Britse transportcommissie. Die beschul-

digde de luchtvaartmaatschappij ervan de crisis te gebruiken als excuus om medewerkers te ontslaan, ook al betaalt de regering het loon van de werknemers via een nationaal verlofprogramma.

Lufthansa kondigde gisteren aan dat er door de coronacrisis bij de Duitse luchtvaartmaatschappij waarschijnlijk meer banen op de tocht komen te staan dan de al eerder aangekondigde 22.000.

VS en Canada begraven strijdbijl in handelsconflict

WASHINGTON/OTTAWA — De regeringen van de Verenigde Staten en Canada leggen hun handelsconflict van de afgelopen maanden bij. De regering-Trump maakte gisteren bekend dat de 10 procent importbelasting op Canadees aluminium wordt afgeschaft, mits de aluminiumimport uit Canada beperkt blijft. Canada maakte daarop bekend dat het geen gevolg zal geven aan eerdere dreigementen met vergeldingsmaatregelen.

De Amerikaanse overheid meldt dat de beslissing om de tarieven op te heffen kwam na overleg met de Canadezen, waarin werd vastgesteld dat de import van Canadees aluminium door de VS van september tot en met december dit jaar met de helft terugvalt.

De Amerikaanse president Donald Trump had het aluminiumtarief vorige maand ingesteld na een toename van importen via de noor-

delijke grens van de VS. De Canadese minister van Handel Mary Ng zei dat de Amerikaanse aankondiging van gisteren een einde maakt aan een paar ‘ongelooflijk lastige’ maanden voor Canadese producenten.

“Canada heeft niets toegeven”, zij Ng bij een persconferentie. “We behouden ons het recht voor om tegenmaatregelen in te stellen als de Amerikaanse regering besluit opnieuw heffingen

op Canadese aluminiumproducten in te voeren.” Het Amerikaanse handelsagentschap USTR zegt te verwachten dat de VS tot en met december maandelijks 70.000 tot 83.000 ton Canadees aluminium per maand importeren. Als die hoeveelheid achteraf in een maand meer dan 5 procent hoger mocht uitvallen, zullen de VS met terugwerkende kracht alsnog 10 procent belasting heffen over de importen van die maand, aldus USTR.

Dat is een eenzijdig besluit, bleek uit antwoorden van de Canadese vicepremier Chrystia Freeland op vragen over het quotum. “Dit is geen onderhandeld akkoord. We hebben niet met de VS onderhandeld voor een akkoord over quota”, zei ze.

Uber verkoopt Europese vrachtactiviteiten aan Duitse sennder

AMSTERDAM — Techbedrijf Uber verkoopt zijn Europese onderdeel voor vrachtvervoer aan de Duitse start-up sennder. Daarmee komt de in Amsterdam gevestigde afdeling voor transportdiensten van Uber in Duitse handen, melden beide partijen.

Uber, vooral bekend van de gelijknamige taxi-app die chauffeurs aan klanten koppelt, breidde die diensten in 2017 uit naar vrachtwagenchauffeurs en opdrachtgevers. Nederland was vorig jaar het eerste

Europese land waar dit onderdeel, Uber Freight genaamd, actief werd. Dat er een Uber kwam voor vrachtwagenchauffeurs, leidde onder andere bij brancheorganisatie Transport en en Logistiek Nederland (TLN) tot bezorgde reacties.

Als onderdeel van de deal verkrijgt Uber een minderheidsbelang in sennder. De twee bedrijven zullen klanten ook naar elkaar doorverwijzen als transportbedrijven op zoek zijn naar vrachtwagenchauffeurs in Noord-Amerika of Europa. Sennder kondigde verder

aan een nieuw kantoor te openen in Amsterdam.

Sennder, dat met zijn technologie ook grote ondernemingen koppelt aan kleinere truckersbedrijven, hoopt na de overname een sterkere positie op de Europese transportmarkt te krijgen. De onderneming roerde zich dit jaar al eerder op de overnamemarkt, met de aankoop van de Franse concurrent Everoad. Volgens topman en medeoprichter David Nothacker verwerkt sennder nu maandelijks 50.000 ladingen vracht.

Moody’s ziet volgend jaar herstel van wereldwijde industrie

LONDEN — Kredietbeoordelaar Moody’s verwacht voor volgend jaar behoorlijk herstel van de wereldwijde industrie, die harde klappen heeft gekregen door de coronacrisis. Daarbij gaat Moody’s er wel van uit dat er geen tweede coronagolf en nieuwe lockdownmaatregelen komen.

De kredietbeoordelaar verwacht voor volgend jaar een stijging van het bedrijfsresultaat van 8 procent voor de wereldwijde industrie,

na dubbelcijferige krimp dit jaar. De industrie lijkt volgens Moody’s het dieptepunt van de economische crisis door corona achter de rug te hebben. Wel hebben bepaalde sectoren meer blootstelling aan risico’s en onzekerheden, zoals toeleveranciers aan de luchtvaart en auto-industrie.

Daar staat tegenover dat bijvoorbeeld leveranciers van bouwmaterialen en industriële automatiseringssystemen goede groeivoorzichten hebben, aldus Moody’s.

Nederland hoeft volgens nieuwe ramingen minder te lenen

DEN HAAG — De Nederlandse staat zal dit jaar naar verwachting minder geld hoeven te lenen dan eerder voorspeld.

Doordat de krimp van de Nederlandse economie in nieuwe ramingen kleiner is dan eerder werd gevreesd, valt ook het kastekort voor de overheid lager uit. Daarnaast drukken de steunmaatregelen tegen de gevolgen van de coronacrisis minder zwaar op de begroting dan eerder gedacht. Nederland zal dit jaar in totaal 110,7 miljard euro lenen

op de geld- en kapitaalmarkten, schat het Agentschap van de Generale Thesaurie van het ministerie van Financiën (DSTA). Eind juni dacht het agentschap nog 138,8 miljard te moeten lenen. De behoefte aan financiering is door alle steunmaatregelen vanwege de coronacrisis nog altijd uitzonderlijk hoog, benadrukt het DSTA. Begin dit jaar, voor de uitbraak van het coronavirus, werd bijvoorbeeld nog voorspeld dat Nederland in 2020 een kleine 43 miljard euro zou moeten lenen.

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

NEW YORK				AMSTERDAM			
	16-Sep				16-Sep		
DOW JONES	28.209.76	0.76%		AEX	558.43	0.45%	
S&P 500 INDEX	3.417.19	0.47%		ARCELOMITTAL	11.10	2.04%	
NASDAQ	11.205.53	0.14%		AEGON NV	2.27	-0.70%	
AMAZON.COM INC	3.138.43	-0.56%		KONINKLIJKE AHOL	25.77	-0.96%	
APPLE INC	113.67	-1.62%		AZKO NOBEL	86.00	1.44%	
BAIDU INC-SP ADR	126.01	1.22%		ASML HOLDING NV	312.40	0.00%	
BERKSHIRE HATH-B	221.25	1.06%		DSM (KONIN)	137.80	0.55%	
BOEING CO/TE	166.85	2.06%		HAL TRUST	113.00	-0.53%	
CITIGROUP INC	45.93	2.49%		HEINEKEN NV	77.70	-0.36%	
COCA-COLA CO	51.36	0.60%		ING GROEP NV	7.02	-0.80%	
COSTCO WHOLESALE	346.58	0.78%		KPN (KONIN) NV	2.18	-0.05%	
WALT DISNEY CO	132.99	1.33%		KONINKLIJKE PHIL	39.95	-0.17%	
3D SYSTEMS CORP	5.41	2.56%		RANDSTAD NV	46.84	1.06%	
EBAY INC	51.42	-0.70%		ROYAL DUTCH SH-A	11.92	0.18%	
FACEBOOK INC-A	268.63	-1.38%		TOTOM NV	6.85	-0.14%	
GENERAL ELECTRIC	6.28	2.87%		TOTAL SE	32.19	-0.39%	
ALPHABET INC-A	1.535.13	0.00%		UNILEVER NV	52.08	0.15%	
HP INC	19.64	1.95%		W.P. STEWART HOL	625.26	1.00%	
HOME DEPOT INC	283.45	-0.75%					
INTEL CORP	50.64	1.29%		SCOTIA FUNDS		15-Sep	
JOHNSON&JOHNSON	149.13	0.16%		MONEY MARKET	13.5970	0.00%	
MICROSOFT CORP	208.61	-0.08%		US DOLLAR BOND	3.0124	0.00%	
PROCTER & GAMBLE	139.05	0.30%		GLOBAL EQUITY	3.1078	0.55%	
ROYAL DUTCH-ADR	28.18	1.20%		US EQUITY	17.7555	0.46%	
STARBUCKS CORP	89.26	1.76%		CANADIAN EQUITY	2.7258	0.67%	
TWITTER INC	39.88	2.02%		FUNDS		15-Sep	
WALMART INC	136.79	-0.42%		BGF CONT EUR FLEX	36.90	0.71%	
EXCHANGE TRADED FUND				BGF EMKT BOND	19.30	0.05%	
ALERIAN MLP - AMLP	21.90	2.46%		BGF FIX INC GBL OP	15.26	0.00%	
ISH GBL HY BD - GHYG	48.69	0.25%		BGF GBL ALLOCATION	66.50	0.41%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	84.80	0.25%		BGF USD CORE BOND	18.32	0.00%	
ISH SELECT DIV - DIVY	86.21	1.65%		BGF USD HI YIELD BND	35.94	0.08%	
ISH MSCI EMKT - EEM	45.28	0.37%		TEMPLETON GBL BND	24.30	0.25%	
ISH MSCI PAC - EPP	42.32	0.55%		TEMPLETON ASIAN SM	47.64	0.29%	
ISH RUSSELL - INVV	199.93	0.62%		CURRENCIES		16-Sep	
ISH S&P 500 - SPY	233.77	0.03%		YEN/USD	104.8600	-0.57%	
ISH EUROPE - IEV	43.97	0.66%		EUR/USD	1.1841	-0.10%	
INVESCO QQQ TRUS	278.27	-0.28%		CAN/USD	1.3166	-0.16%	
INVESCO DB COMMO	13.20	1.69%		GBP/USD	1.2992	0.77%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	35.28	0.37%		COMMODITIES		16-Sep	
SPDR S&P MID 400	349.99	1.23%		OIL WTI	39.84	4.08%	
SPDR S&P 600 SMA	63.16	1.16%		GOLD	1967.37	0.47%	
VANGUARD REIT - VNQ	84.37	1.41%		SILVER	27.34	0.32%	
WSDOWTR JAP H EQ-DXJ	49.56	-0.29%		WHEAT	538.25	-1.37%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuariums —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O’s tad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— Botica —		— Stichtingen —	
Tipline Politie	11141	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ziekenhuis	527-4000	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Dierenarts	585-0400	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar centraal	523-7100	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar storing	523-7147	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
WEB Aruba	525-4600	Eagle	587-9011	Fundacion Diabetico	592-4321
SETAR	582-2116	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
Taxi (TAS)	587-5900	Maria	585-8145	Twelve Step Meeting	
Taxi (ATT&T)	582-2010	Noord	586-4606	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (PTS)	588-0035	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (Diamond)	587-2300	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Kankerbestrijding	582-0412	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Stichting SAMBA	582-0903	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
—Oranjestad—		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
Ambulance	582-1234	Seroe Preto	584-4833	en mishandeling tegen	
BGD Oranjestad	527-2782	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Veterinaire Kliniek	582-1720			Fundacion C.V.A. voorkomen	
Animal Shelter	582-1623			en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

DONDERDAG 17 SEPT 2020			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 20 en 30 km/u.			
Max Temp. 32°	Voelt Als 38°	Wind 20 km/u	Precipitatie 25%
Zonsopgang 06:29	Zonsondergang 18:39	UV index 10 v/d 10	
DONDERDAG			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 17 en 30 km/u.			
Min Temp. 27°	Voelt Als 32°	Wind 17 km/u	Precipitatie 25%
Maansopgang 06:36	Maansondergang 19:11		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen Woensdag 16 Sept 2020	
Huisarts nachtdienst - Oranjestad	Dienstdoende apotheken
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580	Apotheek nachtdienst San Nicolaas
	Botica Seroe Preto 584-4833
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas	Apotheek nachtdienst Oranjestad
Centro Medico San Nicolaas	Botica Trupiaal 583-8560
Dr. Winterdal	

Oplossing sudoku 16 september

3	1	8	5	4	2	7	6	9
2	6	4	1	9	7	3	5	8
7	5	9	6	8	3	1	4	2
4	9	5	3	1	6	2	8	7
1	2	3	8	7	4	5	9	6
6	8	7	2	5	9	4	3	1
9	7	2	4	3	8	6	1	5
8	4	1	7	6	5	9	2	3
5	3	6	9	2	1	8	7	4

BVN			
14:45	Tijd voor MAX	06:50	NOS Sportjournaal
15:30	Sesamstraat	07:05	De Vooravond
15:50	NOS Jeugdjournaal	07:50	NOS Journaal
15:55	Het Klokhuis	08:10	Weerbericht Europa/
16:10	De vloer op jr		Afrika
16:30	Blokken	08:15	Van onschatbare
16:55	Thuis		waarde
17:20	EenVandaag	09:05	NOS De Avondetappe
17:45	Dagelijkse Kost	09:50	Op1
18:00	VRT Journaal	10:45	Nieuwsuur
18:50	NOS Sportjournaal	11:25	Weerbericht Amerika/
19:05	De Vooravond		Caribiën
19:50	NOS Journaal	11:30	De vloer op
20:10	Weerbericht Europa/	12:00	VRT Journaal
	Afrika	12:35	Vive le Vélo
20:15	Van onschatbare	13:45	MAX Geheugentrainer
	waarde	14:00	Heb je dat gezien?
21:05	NOS De Avondetappe	14:20	BinnensteBuiten
21:50	Op1	15:35	Sesamstraat
22:45	Nieuwsuur	15:50	NOS Jeugdjournaal
23:25	Weerbericht Amerika/	15:55	Het Klokhuis
	Caribiën	16:10	Hoofdzaken
23:30	De vloer op	16:25	Blokken
		16:55	Thuis
donderdag 17 september		17:20	EenVandaag
00:00	VRT Journaal	17:45	Dagelijkse Kost
00:30	Vive le Vélo	18:00	VRT Journaal
01:45	MAX Geheugentrainer	18:50	NOS Sportjournaal
02:00	Heb je dat gezien?	19:05	De Vooravond
02:20	BinnensteBuiten	19:50	NOS Journaal
02:45	Tijd voor MAX	20:10	Weerbericht Europa/
03:30	Sesamstraat		Afrika
03:50	NOS Jeugdjournaal	20:16	Beste Zangers
03:55	Het Klokhuis	21:15	NOS De Avondetappe
04:10	De vloer op jr	22:00	Op1
04:30	Blokken	22:55	Nieuwsuur
04:55	Thuis	23:35	Weerbericht Amerika/
05:20	EenVandaag		Caribiën
05:45	Dagelijkse Kost	23:40	Iedereen beroemd
06:00	VRT Journaal		

COLOFON	
Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Weaver Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

In dit artikel is kort weergegeven wat een ouderschapsplan inhoudt en wie het moet opstellen. Er zijn nog heel veel zaken die ook belangrijk zijn, maar te complex om hierop in te gaan. Denk daarbij aan kinderalimentatie: de berekening van de kosten voor de kinderen, hoeveel iemand moet bijdragen en waarvan dit afhankelijk is.

In zo’n ouderschapsplan leggen beide ouders vast hoe zij na de scheiding voor de opvoeding en verzorging van de kinderen en de kosten daarvan (kinderalimentatie) zorg dragen. Duidelijke afspraken over hoe de ouders elkaar informeren en raadplegen bij belangrijke ontwikkelingen rondom de kinderen (ontwikkelingen op school, de gezondheid of de schoolprestaties), de verblijfplaats van de kinderen en bij welke ouder hebben de kinderen het hoofdverblijf. Afspraken over de zorgverdeling, wanneer zijn de kinderen bij wie, wie haalt ze op en wie brengt ze naar school of naar de andere ouder en over de kosten van de kinderen, wie betaalt en hoeveel moet er betaald worden (kinderalimentatie) worden ook in zo’n ouderschapsplan gemaakt. Belangrijk is dat duidelijk is wie de zorg op welk moment voor zijn rekening neemt. Als de kinderen minimaal drie dagen in de week bij beide ouders verblijven, dan hebben wij het over een co-ouderschap maar in alle andere gevallen gaat het om een omgangsregeling. Als de kinderen ouder zijn dan achttien jaar, dan hoeven de ouders geen ouderschapsplan op te stellen. Wel moeten afspraken gemaakt worden over hoe de kosten van onderhoud en studie worden verdeeld. Tot 21 jaar moeten ouders aan de kosten van onderhoud en studie bijdragen.

Op Aruba zijn ouders niet verplicht om bij een echtscheiding of bij het uit elkaar gaan, een ouderschapsplan voor hun kind(eren) op te stellen. Hoewel het wetvoorstel sinds vorig jaar al klaarligt is het in de praktijk nog steeds niet zo ver. Ouders die op Aruba uit elkaar gaan worden zeker aangeraden op een vrijwillige basis naar de Voogdijraad te gaan om samen een contract op te stellen voor de omgang van de kinderen. De Voogdijraad heeft namelijk een persoon beschikbaar gemaakt die dan zo’n contract samen met de ouders maakt. Het is belangrijk om te weten dat zo’n contract niet wettelijk vaststaat en dat ouders naar de rechter zullen moeten op het moment dat problemen zich presenteren. Met een rechterlijk bevel, wordt het moeilijker afspraken niet na te komen.

Ouderschapsplannen opstellen bij een echtscheiding

We weten allemaal dat relaties soms niet werken. Dit kan tot een echtscheiding of vechtscheiding leiden, maar wat doen we als een relatie in feite voorbij is en er kinderen bij betrokken zijn? De oorzaken van een echtscheiding of vechtscheiding kunnen sterk uiteenlopen, maar één ding staat vast: de kinderen zijn eigenlijk altijd de dupe.

Kritisch rapport VS Boeing en toezichthouder na crashes

WASHINGTON — Een commissie van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden heeft vandaag een vernietigend rapport uitgebracht over de ontwikkelingen rond de 737 MAX-toestellen van Boeing. Niet alleen de vliegtuigbouwer krijgt ervan langs, ook de Amerikaanse luchtvaartautoriteit FAA moet het ontgelden.

Het rapport van 250 pagina's is tot stand gekomen na een achttien maanden durend onderzoek door de commissie Transport en Infrastructuur. "Boeing faalde in het ontwerp en de ontwikkeling van de MAX en de FAA faalde in het toezicht op Boeing en de certificering van het toestel", luidt de conclusie.

De 737 MAX was het best verkopende vliegtuig van Boeing, totdat eind 2018 en begin 2019 twee toestellen kort na elkaar crashten. Dit kwam door problemen met het besturingssysteem. Maar volgens de commissie

waren de ongelukken niet het gevolg van een enkele fout. "Ze waren de afschuwelijke opeenstapeling van een reeks foutieve technische aannames door ingenieurs van Boeing, een gebrek aan transparantie aan de kant van het bestuur van Boeing, en zwaar onvoldoende toezicht door de FAA." Volgens het rapport deed Boeing 'onjuiste aannames over het ontwerp en de prestaties' van de toestellen en in het bijzonder van het veiligheidssysteem MCAS dat moest zorgen dat het vliegtuig niet te steil steeg. De onderzoekers beschuldi-

gen Boeing ervan 'cruciale informatie' voor de FAA te hebben achtergehouden en piloten niet te hebben geïnformeerd over überhaupt het bestaan van MCAS. Zo stond er niks over in de handleiding voor de bemanningsleden. De FAA op zijn beurt heeft de veiligheid van reizigers niet kunnen garanderen. Boeing zegt in een verklaring dat het als bedrijf 'harde lessen' heeft geleerd van de ongelukken en fouten die zijn gemaakt. "Zoals dit rapport aangeeft, hebben we als gevolg fundamentele veranderingen in ons bedrijf doorgevoerd en blijven we zoeken naar manieren om te verbeteren."

De FAA geeft aan samen te gaan werken met de volksvertegenwoordigers 'om

verbeteringen te implementeren die in het rapport zijn aangekaart'. Ook zegt de luchtvaartautoriteit gefocust te zijn op 'het bevorderen van de algehele luchtvaartveiligheid door onze organisatie, processen en cultuur te verbeteren'. "Dit is een tragedie die nooit had mogen gebeuren", reageert commissievoorzitter Peter DeFazio. "We gaan maatregelen nemen in onze wetgeving om ervoor te zorgen dat dit nooit weer gebeurt terwijl we het systeem veranderen."

De 737 MAX-toestellen worden sinds de crashes, waarbij in totaal 346 doden vielen, aan de grond gehouden. Boeing werkt met de autoriteiten voor toestemming om het model weer te laten vliegen.

Verenigd Koninkrijk haalt IS-kind op uit Syrië

LONDEN — Het Verenigd Koninkrijk heeft uit Syrië een kind opgehaald dat daar zonder begeleiding verbleef na het instorten van het kalifaat van Islamitische Staat. Volgens Sky News is het kind gisteren uit Syrië gered met hulp van de Britse Syrië-gezant Martin Longden.

De actie wordt bevestigd door buitenlandminister Dominic Raab. "Het is de juiste keuze om, waar mogelijk, op een veilige manier de terugkeer te faciliteren van weeskinderen of onbegeleide Britse kinderen", schrijft hij op Twitter. Het Verenigd Koninkrijk is eerder bekritiseerd vanwege zijn harde beleid met

betrekking tot IS-kinderen, een discussie die ook in Nederland speelt. Volgens Save the Children verblijven er nog zeker zestig Britse minderjarigen in het noordoosten van Syrië.

Een Syriëganger die in Engeland het vaakst in het nieuws is geweest, is Shamima Begum, die als

vijftienjarige tiener naar het toenmalige kalifaat vertrok. Daar trouwde ze met de Arnhemse IS-strijder Yago Riedijk. Begum is het Britse staatsburgerschap ontgenomen, maar ze wil graag terugkeren naar haar geboorteland.

In Nederland oordeelde het gerechtshof in Den Haag vorig jaar dat de Staat de Nederlandse IS-vrouwen en kinderen niet hoeft terug te halen uit de kampen in Noord-Syrië. Volgens de rechter is dat namelijk een politieke kwestie.

Joden op pelgrimsreis vast bij grens Oekraïne-Wit-Rusland

KIEV — In Wit-Rusland zijn aan de grens met Oekraïne ruim duizend ultraorthodoxe joden gestrand die op pelgrimsreis zijn. Ze willen een bezoek brengen aan het Oekraïense stadje Oeman, maar mogen het land niet in vanwege de coronamaatregelen.

Oeman wordt met het joodse nieuwjaar (Rosj Hasjana), dat dit jaar van 18 tot en met 20 september is, doorgaans door tienduizenden pelgrims bezocht. Daar stierf in 1810 de chassidische geestelijke Nachman van Breslov. Israël en Oekraïne hadden

chassidische joden dit jaar opgeroepen niet naar Oeman te reizen vanwege het rondwarende coronavirus. Desondanks zijn er toch mensen, uit onder andere Frankrijk, de Verenigde Staten en Israël, naar Oeman vertrokken. Maar Oekraïne laat tot eind september geen reizigers toe in het land. De pelgrims, onder wie ruim 240 kinderen, hoopten de grenscontroles te omzeilen door via Wit-Rusland te reizen. De baas van de Oekraïense grensbewaking benadrukte in een videoboodschap dat de pelgrims het land niet in mogen. "Ik respecteer jullie tradities en gewoontes, maar

dit jaar zullen jullie Oeman niet kunnen bereiken."

Ondertussen beschuldigt Oekraïne het regime in Minsk ervan de boel op te stoken door de pelgrims valse hoop te geven dat ze de grens over mogen. "We roepen de Wit-Russische autoriteiten op te stoppen met het creëren van extra spanningen aan de grens", luidde een verklaring uit Kiev. De relatie tussen Oekraïne en Wit-Rusland is verslechterd sinds de Wit-Russische president Aleksandr Loekasjenko Kiev ervan beschuldigt de demonstraties tegen hem te ondersteunen.

Verbijstering over Duitse agenten in extreme chatgroepen

DÜSSELDORF — Tientallen politiemensen in de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen worden ervan verdacht in extreemrechtse chatgroepen te hebben gezeten. Daar zouden beelden zijn verspreid van onder meer nazi-leider Adolf Hitler en van hakenkruizen. De minister van Binnenlandse Zaken van de aan Nederland grenzende deelstaat sprak volgens Duitse media over een 'schande voor de politie'.

De autoriteiten verdenken de politiemedewerkers van betrokkenheid bij het verspreiden en ontvangen van extreemrechtse propaganda. Een van de chatgroepen is volgens minister Herbert Reul opgericht in 2012 en bestaat dus al acht jaar. De bewindsman reageerde verbijsterd en zei dat 'rechts-extremisten en neonazi's niets te zoeken hebben bij de politie in Noordrijn-Westfalen'.

In totaal worden 29 politiemensen verdacht van betrokkenheid bij vijf chatgroepen met extreme en mogelijk strafbare inhoud, zoals bijvoorbeeld een gefotoshopte

afbeelding van een vluchteling in een concentratiekamp. Bij meerdere agenten is een inval gedaan en betrokkenen worden volgens Reul geschorst. Ze kunnen allemaal disciplinaire maatregelen tegemoet zien, voegde hij eraan toe. Veertien van hen zullen hun baan verliezen, aldus de minister. De Duitse politievakbond laat de krant *Rheinische Post* weten dat bij de politie geen ruimte mag zijn voor dergelijke denkbeelden. Een bestuurder van de bond benadrukte ook dat de 'kleine groep' geen goede afspiegeling is van de politie.

Von der Leyen roept op tot compromis over asielbeleid

BRUSSEL — De EU-landen moeten bereid zijn compromissen te sluiten als het gaat om de aanpak van de migranten- en vluchtelingenstromen in de EU. "Dan kunnen we, zonder onze principes overboord te zetten, een oplossing vinden. De beelden uit kamp Moria tonen pijnlijk aan dat Europa samen moet handelen", zei Europees commissievoorzitter Ursula von der Leyen in haar eerste grote beleidstoespraak in Brussel over het afgebrande vluchtelingenkamp op het Griekse eiland Lesbos.

Het dagelijks EU-bestuur komt volgende week met nieuwe voorstellen voor de hervorming van het Europese asiel- en migratiebeleid. Onderhandelingen daarover zitten al jaren muurvast. In de nieuwe voorstellen staan volgens

Von der Leyen een 'menswaardiger en fatsoenlijker aanpak' centraal. In de huidige wetgeving moeten asielzoekers hun asielaanvraag indienen in het EU-land waar ze het eerst binnenkomen. Door de migranten- en vluchte-

lingenstromen via de Middellandse Zee ligt de migratiedruk door deze regel onevenredig bij de zuidelijke lidstaten. Hervordering van asielzoekers over de andere lidstaten is nooit van de grond gekomen.

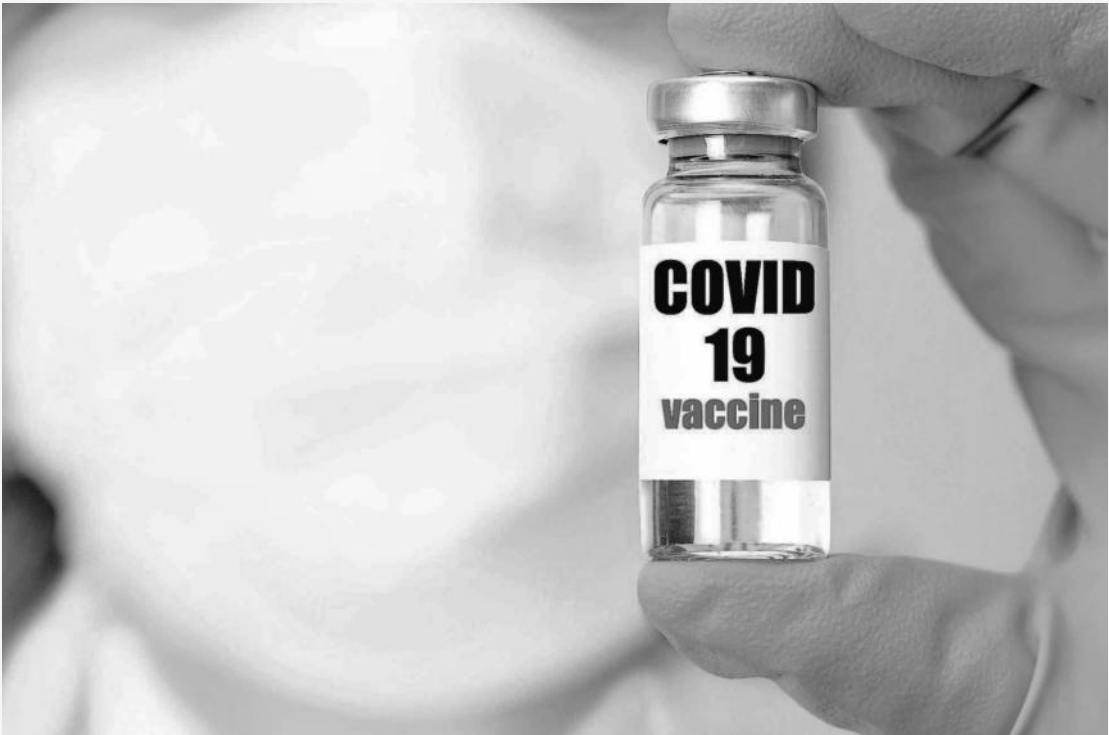
Europa moet van de zogeheten Dublin-regels af, vindt de commissie. "We zullen die vervangen door een nieuw systeem met een gedeelde aanpak van asiel en terugkeer en een nieuw, krachtig solidariteitsmechanisme", zei Von der Leyen in het Europees Parlement.

Trump: Coronavaccin mogelijk over 3 tot 4 weken

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump heeft gisteren gezegd dat er mogelijk een coronavaccin is in drie à vier weken. Daarmee herhaalde hij voorspellingen van volksgezondheidsfunctionarissen en farmareus Pfizer eerder deze maand.

Trump deed de uitspraak in een bijeenkomst met burgers in Philadelphia die was georganiseerd door nieuwszender *ABC News*. De president zei daarbij dat een eventueel vaccin snel klaar zou zijn voor distributie. "We zijn heel dichtbij een vaccin", aldus Trump. "Als je de waarheid wil weten: de vorige regering zou misschien jaren nodig hebben gehad om met een vaccin te komen vanwege de FDA (Food and Drug Administration, red.) en alle goedkeuringen. En wij zijn weken verwijderd van het vaccin, weet je, het kunnen drie weken zijn, vier weken." Trump neemt de medicijnwaakhond FDA de laatste tijd vaker onder vuur. Hij wil dat de FDA versneld een vaccin en een remedie tegen het coronavirus goed-

keurt. Binnen de FDA en de medische gemeenschap is bezorgdheid dat een dergelijke versnelde goedkeuring ten koste gaat van de effectiviteit en de veiligheid van de uiteindelijke vaccins of medicijnen. Volgens Trump willen zijn critici niet dat er een middel tegen corona komt voor de presidentsverkiezingen in november en is er een samenzwering tegen hem. Zelf ligt de president recentelijk onder vuur nadat uit geluidsopnames door de vermaarde journalist Bob

Woodward bleek dat Trump al vroegtijdig wist hoe gevaarlijk het nieuwe coronavirus is, maar dat opzettelijk bagatelliseerde.

Toen een vrouw Trump daar bij de bijeenkomst in Philadelphia mee confronteerde, ontkende de president dat hij de ernst van het coronavirus heeft gebagatelliseerd en beweerde dat hij het tegenovergestelde had gedaan. Trump versprak zich door te beweren dat het coronavirus zal verdwijnen als

gevolg van 'herd mentality' (kuddementaliteit), waar hij allicht 'herd immunity' (groepsimmunitet) bedoelde. De Verenigde Staten zijn van alle landen het zwaarst getroffen door het longvirus. Volgens de gegevens van Johns Hopkins University is het coronavirus in de VS bij bijna 6,6 miljoen personen vastgesteld. Meer dan 195.000 mensen zijn tot dusver overleden, ruim een vijfde van het wereldwijde dodental.

Noorse moordenaar Breivik wil voorwaardelijke vrijlating

OSLO — Anders Behring Breivik, de rechtsextremist die 77 mensen vermoordde in Noorwegen, heeft voorwaardelijke vrijlating aangevraagd. Dat zei zijn advocaat vandaag.

Breivik is ook van plan een nieuwe rechtszaak aan te spannen tegen de Noorse staat met betrekking tot zijn omstandigheden in de gevangenis, waar hij gescheiden wordt gehouden van andere gevangenen, aldus advocaat Øystein Storrvik. In juli 2011 schoot Breivik, vermomd als politieagent,

69 mensen dood, voornamelijk tieners. Dat gebeurde in een jeugdkamp van de Arbeiderspartij op het eiland Utoya, kort nadat hij acht mensen had gedood bij een bomaanslag bij een overheidsgebouw in Oslo.

Hij werd in 2012 veroordeeld tot de toen zwaarste straf in Noorwegen, 21 jaar gevangenisstraf, die voor onbepaalde tijd kan worden verlengd. "In zijn naam heb ik een verzoek om voorwaardelijke vrijlating ingediend", zei Storrvik tegen het dagblad *Verdens Gang*. "Hij heeft recht op een juridische herziening voor voorwaardelijke

vrijlating aan het einde van de minimumperiode, die in zijn geval tien jaar is. Het is een recht dat alle veroordeelden hebben en daar wil hij ook gebruik van maken", zei hij.

De advocaat zei ook dat Breivik een rechtszaak wil aanspannen om te protesteren tegen 'zo'n lange periode van isolatie' in de gevangenis.

In de gevangenis heeft Breivik drie cellen van elk 10 vierkante meter, met uitzicht naar buiten, en hij kan sporten, videogames spelen en televisie kijken.

Klimaatinformatiecentrum tegen nepnieuws

Facebook start een klimaat-informatiecentrum om nepnieuws te bestrijden. Het sociale medium doet dat op een moment dat de kritiek vanwege het toestaan van onwaarheden over de bosbranden in het westen van de Verenigde Staten aanzwelt. Het informatiecentrum moet gebruikers van wetenschappelijke informatie gaan voorzien over het klimaat. De dienst komt er hetzelfde uit te zien als de informatiecentra die Facebook eerder lanceerde over het coronavirus en over de Amerikaanse verkiezingen. Voorlopig is het alleen toegankelijk in de VS, Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. “Het wetenschappelijke kli-

maatinformatiecentrum is een plek op Facebook waar feitelijke bronnen van de belangrijkste klimaatorganisaties te vinden zijn en waar staat welke stappen mensen kunnen zetten in hun leven om klimaatverandering te bestrijden”, aldus het sociale medium. Facebook wordt ervan beschuldigd onjuiste informatie over klimaatverandering toe te staan doordat opinieartikelen niet onder het factcheck-systeem van het sociale medium vallen. Onjuistheden over het klimaat door politici worden nog wel toegestaan, net als op andere sociale media. In een reactie zegt Facebook deze toespraken wel te verwijderen als er risico is op *real world harm*.

T. Rex voor recordbedrag onder de hamer

Foto: Shutterstock

Het skelet van een 12 meter lange Tyrannosaurus Rex wordt komende maand in New York geveild. De dinosaurius, die ‘Stan’ is gedoopt, gaat mogelijk voor een recordprijs weg. De 188 botten van het skelet van Stan werden eind jaren tachtig in de buurt van het Amerikaanse plaatsje Buffalo in South-Dakota ontdekt en uitgegraven. De carnivoor is zo’n 67 miljoen jaar oud. Men zag hem eerst aan voor de minder zeldzame triceratops, maar al snel bleek het om een T. Rex te gaan, waar-

van er wereldwijd tot nu toe slechts vijftig zijn ontdekt. James Hyslop van veilingbureau Christie’s benadrukt het bijzondere van de veiling: ‘Het verkrijgen van een T. Rex zo compleet als deze is een kans die zich maar een keer in een generatie voordoet.’ De veiling vindt op 6 oktober plaats en er worden biedingen verwacht van tussen de 6 en 8 miljoen dollar. Het recordbedrag dat ooit voor een T. Rex is neergeteld staat op 8,4 miljoen dollar voor Stans soortgenoot Sue, in 1997.

België geeft 1000 jaar oud gestolen Maya-masker terug

België heeft maandag een duizend jaar oud jaden Maya-masker teruggegeven aan Guatemala. Het masker zou zijn gestolen en illegaal uitgevoerd, zegt het Guatemalteekse ministerie van Buitenlandse Zaken. De archeologische schat wordt gedateerd tussen 600 en 900 na Christus. “Het stuk, in mozaïek van jade, was illegaal geëxporteerd”, zegt het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het masker stelt Chaac voor, de god van regen, donder en windstreken die beschouwd wordt als een van de belangrijkste van het Maya-pantheon. Volgens het Guatemalteekse ministerie werd de authenticiteit ervan gecertificeerd door Serge Purini, expert van de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis (KMKG) van Brussel. Het masker werd overhandigd aan de ambassadeur van Guatemala in België door Serge Lematre, conservator van de Amerikaanse collectie van het museum. Het object is van

Foto: Shutterstock

‘onschatbare’ waarde, benadrukte de deskundige. “Het masker werd op 24 oktober 2008 in Brussel in beslag genomen en na twaalf jaar besloot de rechtbank dat het teruggegeven moest worden aan Guatemala”, aldus het Guatemalteekse ministerie. De Maya-beschaving bereikte haar hoogtepunt tussen het jaar 250 en 900. Ze breidde haar invloed uit over het huidige Zuid-Mexico, Guatemala, El Salvador, Honduras en Belize.

Spanje maakt werk van opgraving slachtoffers dictatuur

De Spaanse regering heeft ingestemd met een wetsvoorstel waarmee de opgraving van slachtoffers van de Spaanse Burgeroorlog (1936-1939) en de Franco-dictatuur een zaak van de overheid wordt. In massagraven verspreid over Spanje liggen naar schatting meer dan 100.000 slachtoffers van de oorlog en de daaropvolgende dictatuur. De wet, die nog wel langs het

parlement moet, maakt de opgraving een verantwoordelijkheid van de overheid en voorziet ook in een DNA-database om de menselijke overblijfselen te helpen identificeren. Door de staat gefinancierde instellingen mogen de dictatuur die eindigde in 1975 niet langer verheerlijken. “Herinnering, gerechtigheid en genoegdoening moeten staatszaken zijn”, twitterde

Mensen

Foto: Shutterstock

Gezamenlijke missie AIDA

Europa en de Verenigde Staten gaan samen een asteroïde onderzoeken. Een Amerikaanse sonde laat zichzelf over een paar jaar inslaan op de ruimterots, een Europees ruimtevaartuig moet daarna de schade opnemen. De missie moet duidelijk maken of het mogelijk is om de koers van een asteroïde te veranderen. In de verre toekomst kan dat misschien helpen om de aarde te beschermen en een dreigende inslag te voorkomen. De gezamenlijke missie heet AIDA. Die afkorting staat voor Asteroid Impact & Deflection Assessment, dus de beoordeling van de inslag op en afbuiging van een asteroïde. De Europese ruimtevaartorganisatie ESA heeft gisteren het contract getekend voor haar deel van het

project. Daarmee is een bedrag van 129 miljoen euro gemoeid. Nederland bouwt mee aan het vaartuig. Zo levert Bradford Engineering uit het Brabantse Heerle de zonnensensoren van het vaartuig. Die zoeken waar de zon staat, zodat de sonde zijn precieze locatie kan bepalen. Bovendien kan hij zelf bepalen hoe hij moet vliegen, als was het een zelfrijdende auto. Die technologie kan in de toekomst helpen bij onbemande missies op de maan en op andere planeten. In het Europese vaartuig zitten ook een paar kleinere satellietjes verpakt, die na aankomst worden losgelaten om zelf onderzoek te doen. Het mechanisme daarvoor komt van ISISpace uit Delft.

Roof van ruim 500 miljoen dollar aan postzegels

Een inbreker in Hongkong heeft op klaarlichte dag een verzameling postzegels en kalligrafie ter waarde van 516 miljoen dollar 434 miljoen euro) buitgemaakt. De dief sloeg toe in een appartement van de Chinese verzamelaar Fu Chunxiao in de bruisende wijk Kowloon en had slechts twee uur nodig om de duizelingwekkende vangst mee te nemen, zei een politiebron. Fu was op het vasteland van China op het moment van de inbraak op 10 september, aldus

de politiebron, die vroeg om niet genoemd te worden. De dief liep het zestien verdiepingen tellende gebouw binnen, wrikte een ijzeren poort open en forceerde een houten deur om het appartement binnen te komen, voordat hij via dezelfde route met de buit vertrok. De kostbare items werden uit een afgesloten la in het appartement gehaald, vertelde de bron. Ze omvatten onder meer kalligrafie van de voormalige Chinese leider Mao Zedong en vijf uiterst waardevolle postzegels.

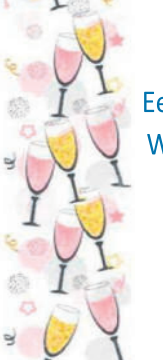
Spraakmakende euthanasiezaak België krijgt staartje

Een Belgische arts moet toch weer voor de rechter komen voor de geruchtmakende euthanasie op een 38-jarige vrouw met psychische problemen. De arts is vrijgesproken van strafvervolgning, maar staat straks tegenover de nabestaanden in een civiele zaak. De euthanasie van Tine Nys tien jaar geleden maakt in België nog altijd veel los. Nys’ huisarts, psychiater en euthanasiearts zouden niet zorgvuldig te werk zijn gegaan. Het Openbaar Ministerie vervolgde het drietal voor moord. Dat was sinds de invoering van de euthanasiewet niet eerder gebeurd. De rechter sprak de

Foto: Shutterstock

artsen vrij, maar daar lieten de nabestaanden het niet bij. Ze stapten naar het Hof van Cassatie, dat de nabestaanden gisteren gelijk gaf dat de vrijspraak van euthanasiearts Joris Van Hove onvoldoende is onderbouwd. Van Hove moet nu rekenschap afleggen in een civiele rechtszaak. Als de arts die verliest, moet hij de nabestaanden mogelijk een schadevergoeding betalen.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden?

Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar: [o.v.v. “mensen”](#).

Bronzen beeld Melania Trump onthuld

In de buurt van haar geboorteplaats in Slovenië is gisteren een levensgroot bronzen standbeeld van de Amerikaanse first lady Melania Trump onthuld. Het beeld vervangt een houten exemplaar dat afgelopen juli in brand werd gestoken. Het nieuwe beeldhouwde kunstwerk in Sevnica staat op een houten sokkel van bijna 3 meter. De vijftigjarige vrouw van Donald Trump, een voormalig fotomodel, is net als bij de houten versie niet herkenbaar. “Dit beeld is gewijd aan de eeuwige herinnering aan een monument voor Melania dat op deze locatie stond”, staat op een plakkaat. Het houten beeld brandde af in de nacht van 4 juli, de Ame-

rikaanse Onafhankelijkheidsdag. De initiatiefnemer wilde de status van Melania Trump benadrukken als immigrant die getrouwd is met een president die gezworen heeft om de immigratie te vermindere. Ze werd geportretteerd met de lichtblauwe wikkelas die ze droeg bij de beëdiging van haar echtgenoot in 2017. In januari werd elders in Slovenië een 8 meter hoog, houten beeld van Donald Trump in brand gestoken. Het spotrend bedoelde kunstwerk gold als toeristische trekpleister. De ontwerper zei te denken dat de brandstichting een protest was tegen de dodelijke Amerikaanse droneaanval op de Iraanse generaal Qassem Soleimani.

Foto: Shutterstock

Binnenstad Utrecht weer omsingeld door water

In Utrecht kan weer om de binnenstad worden gevaren. Zaterdag werd de singel (ook wel de stadsbuitengracht) die de oude kern omsluit, heropend. De singel – voor een groot deel een rijksmonument – is in de jaren zeventig deels gedempt om er een weg voor aan te leggen. In 1958 was er zelfs even sprake van dat de hele singel zou verdwijnen om plaats te maken voor een rondweg. Toenmalig minister Marga Klompé stak daar een stokje voor en wees de vaarverbinding als monument.

Tien jaar later besloot de gemeente onder luid protest toch om de Catharijnesingel te dempen. Er moest meer ruimte komen voor auto’s en winkelcentrum Hoog Catharijne moest worden gebouwd. Een deel van de Weerdsingel werd in die tijd tot groot verdriet van Utrechters opgeofferd voor een parkeerterrein.

Foto: Shutterstock

Inwoners bleven al die tijd strijden voor het terugbrengen van het water. In 2002 stemde Utrecht in een referendum voor het weer opengraven van de Weerdsingel en Catharijnesingel. De afgelopen vijf jaren is hieraan hard gewerkt. De ‘fout uit het verleden’ is volgens de gemeente nu hersteld. De nieuwe singel is opnieuw

verbonden met de Weerdsingel, met de Oudegracht, de Vecht en de Kromme Rijn.

Bij het vernieuwde Hoog Catharijne stroomt het water voortaan onder het winkelcentrum door. De singel neemt tegenwoordig een prominente plek in van de nieuwbouwplannen in het stationsgebied.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

